

AS "ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA ALTUM"

PAZIŅOJUMS PAR KORPORATĪVO PĀRVALDĪBU
par gadu, kas noslēdzās 2025.gada 31.decembrī

Vispārējā informācija

AS "Attīstības finanšu institūcija ALTUM" (turpmāk tekstā – ALTUM), vienotais reģistrācijas Nr.50103744891, *Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2025.gadā* sagatavots atbilstoši *Finanšu instrumentu tirgus likuma*.² (3) panta trešās daļas prasībām, kā arī pamatojoties uz *Korporatīvās pārvaldības konsultatīvās padomes* izstrādātajiem labas korporatīvās pārvaldības ieteikumiem kapitālsabiedrībām Latvijā *Korporatīvās pārvaldības kodekss* (kodeksa aktualizētā redakcija 2025.gada decembrī), (turpmāk – Kodekss). Minētie ieteikumi ir izstrādāti, ņemot vērā Latvijas Republikas normatīvajos aktos uzņēmumiem izvirzītās prasības, kā arī Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas ieteikumus uzņēmumu korporatīvajai pārvaldībai. Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir iekļauti arī vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības (turpmāk – ESG) aspekti, balstoties uz *Nasdaq ESG Reporting Guide 2.0* (2019.gada maijs)s, savukārt ESG risku pārvaldības principi un atspoguļojumā informācija balstīti ECB (Eiropas Centrālās Bankas) vadlīnijās, EBA (European Banking Authority, latviski - Eiropas Banku Iestādes) vadlīnijās un TCFD (*Task Force on Climate-related Financial Disclosures*) Rekomendācijās.

ALTUM ir Latvijas valstij piederoša kapitālsabiedrība, kas ar atbalsta finanšu instrumentiem – aizdevumiem, garantijām un ieguldījumiem iespējkapitāla fondos – nodrošina finanšu resursu pieejamību uzņēmumiem un mājsaimniecībām, jomās, kuras valsts izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas, veicinot tautsaimniecības attīstību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu. Reitingu aģentūras "Moody's" ALTUM piešķirtais kredītreitings Baa1 ir nemainīgi augsts kopš tā piešķiršanas 2017.gadā.

2020.gada maijā ALTUM ir reģistrēts Latvijas Bankā (iepriekš Finanšu un kapitāla tirgus komisijā) kā alternatīvo ieguldījuma fonda "Altum kapitāla fonds" pārvaldnieks. Fonds ir izveidots ar mērķi atbalsēt labi pārvaldītus, perspektīvus lielos uzņēmumus Covid-19 ietekmes pārvarēšanai, kas vīrusa ietekmes rezultātā ir gatavi pielāgot līdzšinējo darbību, mainot biznesa modeli, pielāgojot produktu izstrādi, ieviešot jaunas tehnoloģijas, izejot jaunos eksporta tirgos, veicinot to izaugsmi. Fondā iemaksātais kapitālieguldījumu apjoms 2025.gada 31.decembrī sastādīja 40.6 milj. eiro (Sabiedrības daļa 19.9 milj. eiro).

Iegūstot patērētāju kredītēšanas licenci 2025.gadā, Altum uzraudzību par hipotekāro kredītēšanu nodrošina Patērētāju tiesību aizsardzības centrs.

ALTUM savā ikdienas darbībā, īstenojot valsts uzticētās funkcijas tautsaimniecības attīstības veicināšanai, kā arī uzņemoties brīvprātīgu atbildību par savu ietekmi uz sabiedrību un vidi, rīkojas atbilstoši organizācijas stratēģijai un vērtībām. Mūsu vērtības definē mūsu ikdienas darbības, atspoguļojas mūsu rīcībā un uzvedībā un pilnībā caurvij pozitīvu attieksmi un atvērtību pārmaiņām un inovācijām. ALTUM vērtību sistēma ir izstrādāta tā, lai sniegtu skaidru vīziju par ALTUM gan mūsu ārējiem partneriem un klientiem, gan darbiniekiem.

KOMANDA

Profesionāli strādājam vienotā komandā ar klientiem un partneriem, radot un īstenojot efektīvas un klientu vajadzībām atbilstošas valsts atbalsta programmas

IZCILĪBA

Izmantojot pieredzi un radošu skatījumu, tiecamies uz izcilību it visā, ko darām.
Nemiļīgi attīstāmies, izdarām labāk, nekā no mums sagaida, uz lietām un izaicinājumiem raugāmies radoši.

ATBILDĪBA

Ikdienas darbā rīkojamies efektīvi, cieņpilni un godprātīgi

Stratēģija 2025-2027

Saskaņā ar AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" vidēja termiņa darbības stratēģiju 2025.-2027.gadam, kas Altum padomē apstiprināta 2025.gada 19.maijā, ALTUM ir izvirzīti sekojoši stratēģiskās attīstības virzieni un būtiskākie ilgtermiņa mērķi:

- Īstenojot valsts atbalsta programmas, galvenais finanšu mērķis ir nodrošināt pozitīvu Altum kapitāla atdevi;
- Galvenais nefinanšu mērķis ir finansējuma pieejamības veicināšana tautsaimniecības attīstībai, koncentrējoties uz šādiem galvenajiem virzieniem:
 - Jauno ES fondu plānošanas perioda 2021. – 2027.gadam programmu ieviešana. Programmu fokuss ir klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas risinājumi un ilgtspējīgs finansējums uzņēmējdarbībai, tai skaitā attīstot finanšu instrumentu klāstu inovāciju, pētniecības un attīstības, produktivitātes un digitalizācijas jomās, energoefektivitāte gan dzīvojamā ēku, gan uzņēmumu segmentā;
 - Mājokļu pieejamības veicināšana reģionos; iespējkapitāla instrumentu lomas palielināšana uzņēmējdarbības finansēšanai, aktīvi īstenojot 5.paaudzes iespējkapitāla fondus, uzņēmumiem sākot no agrīnās līdz izaugsmes stadijai;
 - Kapitāla tirgus attīstības veicināšanai Baltijas kapitāla tirgus akcelerācijas fondu (IPO fonds) ieviešana;
 - Latvijas Zemes fonda darbības tālāka pilnveidošana.
- Altum lomas palielināšana tiešajā kreditēšanā, aktīvi īstenojot aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu, tai skaitā, ņemot vērā, ka privātā sektora piedāvājums nav pietiekams, sākt privātpersonu mājokļu kreditēšanu Latvijas reģionos.
- Lai modernizētu klientu apkalpošanu un optimizētu aizdevumu pieteikumu izvērtēšanas procesus, IT sistēmu nomaiņa un klientu attiecību pārvaldības (CRM) platformas tehnoloģiju ieviešana.

Stratēģijas 2025 – 2027 finanšu un nefinanšu mērķi

Stratēģijā tika izvirzīti šādi galvenie finanšu mērķi, kas saistīti ar ALTUM finanšu darbības stāvokli, un nefinanšu mērķi, kas izriet no ALTUM noteiktā vispārējā stratēģiskā mērķa, normatīviem aktiem un politikas plānošanas dokumentiem un ir saistīti ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu:

- Stratēģijā tika noteikts mērēns jauno darījumu apjomu mērķa rādītāju pieaugums, jauno darījumu apjomam līdz 2027.gadam palielinoties vairāk kā par 10%;
- ALTUM finanšu instrumentu bruto portfeļu pieaugums plānots virs 10% gadā, nodrošinot līdz 2027.gada beigām kopējo portfeļa apjomu 1.8 miljardi eiro apmērā;
- ALTUM jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā raksturo plānoto ALTUM ietekmes pieaugumu uz tautsaimniecības attīstību, sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu atbalstāmās jomās. Stratēģijas īstenošanas periodā ar ALTUM finansētajām programmām paredzamais ieguldījums tautsaimniecībā aptver vismaz 2.8 miljardus eiro;
- Stratēģijas īstenošanas periodā Kapitāla atdeves (ROE) rādītāju plānots saglabāt virs 3%;
- finanšu mērķa rādītājs Pašu kapitāls pārskata gada beigās plānots ar pozitīvu dinamiku;
- lai nodrošinātu ALTUM finanšu efektivitāti, izdevumu attiecībai pret ieņēmumiem plānots nodrošināt ne vairāk kā 40% apmērā.

Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā

Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā pēc ALTUM izniegtajiem apjomiem 2025.gadā:

2025.gadā 1,405 milj. eiro (2024.gadā: 978 milj. eiro).

Stratēģija 2025-2027 (turpinājums)

Stratēģijā noteikto finanšu mērķu izpilde 2025.gadā

- **Jauno darījumu (ar grantiem) apjomi** 2025.gadā sasniedza **545 milj. eiro**, kas ir par 110 milj. eiro (25%) vairāk nekā Stratēģijā 2025.gadam noteiktie 435 milj. eiro. Salīdzinot ar 2024.gadu rādītājs ir pieaudzis par 117 milj. eiro (+27%).

Straujo pieaugumu visvairāk ietekmēja aizdevumu jauno darījumu apjoma pieaugums (+70 milj. eiro.), kā arī garantiju jauno darījumu apjoma pieaugums (+57 milj. eiro).

Aizdevumos jauno darījumu apjoma pieaugumu visvairāk ietekmēja jaunie darījumi Atvērēšanas fonda programmās, izsniegti 98 milj. eiro (+49 milj. eiro salīdzinot ar 2024.gadu), kam seko Investīciju aizdevumu programma ar kapitāla atlaidi, kur jaunie darījumi bija 46 milj. eiro (+14 milj. eiro). Saglabājas arī ievērojams pieprasījums pēc MVU aizdevumiem, kur 2025.gadā jaunie darījumi sasniedza 66 milj. eiro (+12 milj. eiro).

2025.gada jauno darījumu apjoma pieaugumu garantijās nodrošināja gan augstais pieprasījums pēc komersantu garantijām - MVU un lielo uzņēmumu segmentā, gan pēc privātpersonu garantijām. 2025.gada izsniegto garantiju apjoms komersantiem ir 102 milj. eiro (+31 milj. eiro salīdzinot ar 2024.gadu), savukārt privātpersonām izsniegto garantiju apjoms sasniedza 97 milj. eiro (+28 milj. eiro salīdzinot ar 2024.gadu). Augsto pieprasījumu komersantu garantijās veicināja Altum pievilcīgie produkta nosacījumi, kā arī kredītēšanas tempa pieaugums komercbankās. Privātpersonām jauno darījumu pieaugumu lielā mērā turpināja veicināt pieprasījums pēc Mājokļu garantijām, kā arī pēc daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes garantijām.

2025.gadā savu darbību uzsāka visi piektās paaudzes iespējkapitāla fondi, kā arī Baltijas MVU sākotnējā publiskā piedāvājuma fonds.

- **Bruto portfelis uz 2025.gada beigām (ar grantiem)** sastāda **1,501 milj. eiro**, kas ir par 99 milj. eiro (7%) vairāk nekā Stratēģijā 2025.gadam noteiktais 1,402 milj. eiro. Salīdzinot ar 2024.gadu rādītājs ir pieaudzis par 267 milj. eiro (+22%).

Finanšu instrumentu bruto portfelis (bez grantiem) bija 1,497 milj. eiro. Salīdzinājumā ar 2024.gada beigām tas palielinājās par 266 milj. eiro (+22%). Lielākais pieaugums bija aizdevumu portfeli, kas 2025.gadā pieauga par 147 milj. eiro (+31%), sasniedzot 621 milj. eiro. No kopējā portfeļa pieauguma 46% veidoja Atvērēšanās fonda programmu aizdevumi un 31% investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi. Garantiju portfelis palielinājās par 104 milj. eiro (+20%) sasniedzot 628 milj. eiro. Lielāko ietekmi uz garantiju portfeļa pieaugumu nodrošināja pieaugums privātpersonu garantijās, kas 2025.gadā pieauga par 60 milj. eiro (+19%). Garantiju portfelis komersantiem 2025.gadā, t.sk., garantijas MVU un lielo uzņēmumu segmentā, gan lauksaimnieku segmentā, pieauga par 45 milj. eiro (+22%). Zemes fonda darījumu portfelis palielinājās par 23 milj. eiro (+17%), līdz 158 milj. eiro.

Atbalsta instrumentu bruto portfelis pēc projektu skaita 2025.gadā pieauga par 3,731 (+10%) darījumiem.

Segmentu griezumā lielākais portfelis izveidots Mazo, vidējo un lielo uzņēmumu (MVU un lielo uzņēmumu) segmentā – 38% (2024.gada 31.decembrī: 35%), tālāk seko Privātpersonas – 34% (2024.gada 31.decembrī: 31%), Lauksaimnieki – 22% (2024.gada 31.decembrī: 26%) un Finanšu starpnieki, ko veido riska kapitāla programmas – 6% (2024.gada 31.decembrī: 8%).

- **Moody's piešķirtais kredītreitings** Stratēģijā noteikts, ka tas jānodrošina pēc iespējas augstāks, bet ne zemāks par vienu pakāpi zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga pēc Moody's novērtējuma. Starptautiskā kredītreitingu aģentūra Moody's Ratings ("Moody's") 2025.gada 28.janvārī pārapsiprināja ALTUM ilgtermiņa kredītreitingu **Baa1** ar stabilu perspektīvas novērtējumu. Kredītreitings ir tādā pat līmenī, kāds tika apstiprināts 2024.gada 2.februārī. Arī īstermiņa reitings ir apstiprināts tādā pat līmenī P-2. ALTUM kredītreitinga novērtējums veikts balstoties uz Moody's 2024.gada jūlija Finanšu institūciju metodiku (Finance Companies Methodology). ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem.

Moody's apstiprinātais ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir vienu pakāpi zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga (2025.gada beigās: A3), un tas ir atbilstoši Stratēģijā noteiktajam.

Augstais reitings ļauj sekmīgāk realizēt Altum ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaisti, esot regulāram kapitāla tirgus dalībniekam un emitējot obligācijas.

- ALTUM **jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā** 2025.gadā sasniedza **1,405 milj. eiro**, izpildot Stratēģijā 2025.gadam noteikto rādītāju (≥950 milj. eiro). Salīdzinot ar 2024.gadu rādītājs ir pieaudzis par 44%, ko vislielākajā mērā ietekmēja jauno darījumu apjoma pieaugums. Rādītājs raksturo kopējo ieguldījumu tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību t.i. finansējumu, ko ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenotājs.

Stratēģija 2025-2027 (turpinājums)

Stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu izpilde 2025.gadā (turpinājums)

- **Valsts atbalsta programmu (ar grantiem) apjoms uz 1 darbinieku** sastāda **5.8 milj. eiro**, kas ir par 0.3 milj. eiro (6%) vairāk nekā Stratēģijā 2025.gadam noteiktais rādītājs (5.5 milj. eiro). Salīdzinot ar 2024.gadu rādītājs ir pieaudzis par 25% (1.2 milj. eiro).
- **Brīvprātīgi aizgājušo darbinieku mainība** sastāda **8.5%** un ir mazāka par Stratēģijā noteikto rādītāju (<10%), +1.5% salīdzinot ar 2024.gadu. Mazāka par Stratēģijā noteikto rādītāju darbinieku mainība sekmē ALTUM noteikto mērķu sasniegšanu.
- **Apmācīto darbinieku skaits** gadā sasniedza **98%**, kas pārsniedz Stratēģijā noteikto rādītāju (>70%). Salīdzinot ar 2024.gadu rādītājs pieaudzis par 2%, ko veicināja plaša attālināto apmācību organizēšana.
- Klientu apmierinātības aptaujā vērtējot, cik vienkāršs, ērts un saprotams ir attālinātās apkalpošanas process mans.altum.lv, **klientu vērtējums "labi" un/vai "Joti labi" darījumu noformēšanai digitālā vidē** tika sniegts **85%** gadījumu, kas pārsniedz mērķa rādītāju $\geq 80\%$. 11% klientu deva novērtējumu 'apmierinoši', 2% 'daļēji apmierinoši'. Vērtējumi 'vairāk neapmierinoši' un 'neapmierinoši' veido mazāk nekā 2%.
- Altum darbinieki ministriju atbildīgajiem darbiniekiem 2025.gadā sniedza **9 priekšlikumus programmu pilnveidošanai un jaunu finanšu instrumentu ieviešanai**, kas ir vairāk par Stratēģijā noteikto (≥ 5). Priekšlikumi sniegti par visām 2025.gadā uzsāktajām programmām, tai skaitā, divām jaunām KEM programmām (centralizētā siltumapgāde, biometāns), četrām jaunām EM programmām (hipotekārā kredītēšana, daudzīvokļu ēku energoefektivitāte, inovāciju aizdevumi, lielo investīciju aizdevumu 4.kārta), kā arī par garantiju, portfeljgarantiju, MVU aizdevumu programmu nosacījumu pilnveidošanu.

2025.gadā ir izpildīts Stratēģijā noteiktais ALTUM galvenais nefinanšu mērķis: **atbalsfīt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību, pilnveidojot pakalpojumu saņemšanu digitālajā vidē un efektīvizējot iekšējos procesus.**

Stratēģija 2025-2027 (turpinājums)

Stratēģijā noteikto finanšu mērķu izpilde 2025.gadā (turpinājums)

- **kapitāla atdeve ROE** 2025.gadā sasniedza **7.4%**, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\geq 3\%$), pieaugot par 0.3% absolūtā izteiksmē salīdzinot ar 2024.gadu;
- **peļņa 32,082 tūkst. eiro**, pārsniedza Stratēģijā 2025.gadam plānoto rādītāju (20,177 tūkst. eiro), salīdzinot ar 2024.gadu peļņa pieauga par 3,419 tūkst. eiro (12%);
- **pašu kapitāls (gada beigās) ir 446 milj. eiro** (Stratēģijā 2025.gadam plānots 431 milj. eiro), +29.7 milj. eiro salīdzinot ar 2024.gadu. Pašu kapitāla apjoms atbilst stratēģijā plānotajam. Pašu kapitāla pieaugumu 2025.gadā ietekmēja:
 - pārskata perioda peļņa 32.08 milj. eiro;
 - Speciālā rezerves kapitāla palielinājums par 3 milj. eiro, t.sk., Studiju un studējošo portfelgarantiju programmai par 2,805 milj. eiro. saskaņā ar 2025.gada 20.marta ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 21.aprīļa noteikumiem Nr.231. Mājokļu garantiju programmai Nacionālo bruņoto spēku karavīriem dzīvojamās telpas iegādei vai būvniecībai par 0.195 milj. eiro.
 - Speciālā rezerves kapitāla samazinājums par 5 milj. eiro, Speciālais rezerves kapitāls saskaņā ar 2025.gada 18.decembra ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumiem Nr.95. Speciālā rezerves kapitāla samazinājums programmai Aizdevumi Ukrainas kara seku mazināšanai veikts palielinot Atbalsta programmu finansējumu programmai Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi papild aizdevums saskaņā ar 2025.gada 30.aprīļa Akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 2023.gada 31.oktobra noteikumiem Nr.628 un Nr.627. Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā pārdalītais finansējums tiks novirzīts Investīciju aizdevumu ar kapitāla atlaidi papild aizdevuma programmas finansēšanai. Tādejādi, speciālā rezerves kapitāla samazinājums, samazinot finansējumu noteiktām atbalsta programmām un attiecīgā finansējuma pārlikšana uz saistībām 5 milj. eiro apmērā atbalsta programmas Aizdevumi ar kapitāla atlaidi papild aizdevums finansēšanai, tiks nodrošināts, saglabājot to pašu finansējuma būtību – finansējums jaunas atbalsta programmas īstenošanai un sagaidāmo zaudējumu segšanai.
- **izdevumu/ieņēmumu attiecība sastāda 19%** un ir zemāka par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\leq 40\%$), -4% absolūtā izteiksmē salīdzinot ar 2024.gadu;
- **6 mēnešu likviditātes rādītājs 321%** ir augstāks par plānoto rādītāju ($\geq 100\%$), salīdzinot ar 2024.gadu rādītājs absolūtā izteiksmē samazinājies par 21%. ALTUM saglabā augstu likviditātes līmeni;
- rādītājs **Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR)/Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA)** sastāda **19.4%**, kas ir par 0.6% mazāk par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\geq 20\%$). Salīdzinājumā ar 2024.gadu, šis rādītājs ir samazinājies par 2.2% absolūtā izteiksmē. Samazinājumu ietekmēja kopējo pārvaldīto aktīvu būtisks pieaugums 2025.gadā par 364 milj. eiro (+19%). ALTUM ir pietiekams pašu kapitāls ar ALTUM darbību saistīto risku segumam.

2025.gadā ir izpildīts Stratēģijā noteiktais ALTUM galvenais finanšu mērķis: **realizējot valsts atbalsta programmas nodrošināt pozitīvu kapitāla atdevi $\geq 3\%$.**

Atsevišķu rādītāju novirzes no Stratēģijā plānotajiem rādītājiem nav negatīvi ietekmējušas ALTUM galveno uzdevumu izpildi un Stratēģijas īstenošanu.

Papildus informācija par nefinanšu un finanšu mērķu īstenošanu ir pieejama Gada pārskatā par 2025.gadu (turpmāk - Gada pārskats) - Vadības ziņojumā un Gada pārskata Citos pielikumos.

ESG - Korporatīvā pārvaldība (Governance)

ALTUM efektīvu darbību ilgtermiņā iespējams nodrošināt tikai ievērojot ilgtermiņīgas komercdarbības principu, ko veido trīs savstarpēji saistīti un vienlīdz būtiski ESG aspekti – vides (environmental), sociālais (social) un korporatīvās pārvaldības (governance).

Korporatīvā pārvaldība ir būtisks ALTUM darbības pamats, nodrošinot caurskatāmību, atbildību un ilgtermiņīgu attīstību. 2025.gads iezīmējās ar nozīmīgiem sasniegumiem un augstiem novērtējumiem dažādās jomās, kas apliecina ALTUM ilgtermiņīgas, investoru attiecību un dažādības veicināšanas prakses. Sasniegtie rezultāti atspoguļo uzņēmuma stratēģisko pieeju atbildīgai uzņēmējdarbībai un nepārtrauktus uzlabojumus korporatīvās pārvaldības procesos.

2025.gadā būtībā noslēdzies ALTUM atbilstības novērtējums (**Pillar Assessment**) EK regulas par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, lai Altum varētu pieteikties InvestEU ieviešanas partnera lomai un nākotnē – arī sadarbības partnera lomai ES fondu ieviešanā, tādējādi palielinot jaunu specializētu un piemērotu finanšu instrumentu piedāvājumu Latvijas uzņēmumiem. Tas ir ļoti komplicēts projekts trīs gadu garumā, kur neatkarīgs revidents izvērtēja Altum procesus 9 bloku griezumā, kas aptvēra iekšējo kontroles sistēmu, grāmatvedības uzskaiti, ārējo auditu darbu, grantu un finanšu instrumentu pārvaldību, iepirkuma procesus, Kredītēšanas procesus, t.sk. kredītriskus un reitingus, nodokļu nomaksas izvairīšanās kontroles, AML prasības, atbalsta piešķiršanas procesus, informācijas pieejamību, personas datu apstrādi, kopā padziļināti aptverot 67 jomas. Audita tvērumā ietilpa pārliecības gūšana kā par procesu esamību tā arī par izveidoto procesu efektivitāti. Sniedza rekomendācijas nepieciešamajiem uzlabojumiem, kā arī deva atkārtotu noslēguma ziņojumu Eiropas Komisijai, vai visas rekomendācijas ir ieviestas. Šobrīd Eiropas Komisija, pamatojoties uz ALTUM sniegto informāciju un auditoru atzinumu, guvusi pietiekamu pārliecību par rekomendāciju ieviešanu un notiek Pillar Assessment slēgšana.

Korporatīvās pārvaldības kodeksa principu piemērošana ALTUM darbībā

ALTUM jau no 2021.gada piemēro Korporatīvās pārvaldības ieteikumus, kas ietverti Kodeksā. Altum korporatīvās pārvaldības modelis tiek nepārtraukti pilnveidots un ir pamats ALTUM stratēģisko mērķu sasniegšanai, nodrošinot caurskatāmību, atbildību un ilgtermiņīgu attīstību.

Izvērtējot ALTUM korporatīvās pārvaldības sistēmas atbilstību Kodeksa 2025.gada nogalē aktualizētajai (Kodeksa 2.redakcija) redakcijā noteiktajiem korporatīvās pārvaldības principiem un šo principu ievērošanu ALTUM darbībā, ALTUM pilnībā ievēro visus Kodeksā noteiktos korporatīvās pārvaldības principus.

Kodeksa Princips	Piemērošana ALTUM darbībā
Princips nr.1. Uzņēmumam ir izveidota aktuāla stratēģija, kurā noteikti uzņēmuma mērķi un virzība uz ilgtermiņa vērtības pieaugumu.	ALTUM vidēja termiņa darbības stratēģija 2025.-2027.gadam ir apstiprināta ALTUM padomē 2025.gada 19.maijā. Stratēģijas kopsavilkums ir publiski pieejams ALTUM fimekļa vietnē https://www.altum.lv/wp-content/uploads/2025/07/ALTUM-Strategija_2025-2027_saisinata-versija.pdf .
Princips nr.2. Uzņēmums izstrādā iekšējās kultūras un ētiskas uzvedības politiku, kas uzņēmuma vadībai un darbiniekiem kalpo kā uzvedības standarts.	Darbības stratēģijā ALTUM padome definējusi uzņēmuma vērtības: izcilība, komanda, atbildība. ALTUM ētikas normu pamatprincipi ir noteikti Ētikas kodeksā un kalpo kā uzvedības standarts ALTUM vadībai un visiem darbiniekiem. Ētikas kodekss ietver vadlīnijas darbiniekiem to ikdienas saskarsmē ar kolēģiem, klientiem, sadarbības partneriem, un tas palīdz veidot atbildīgu, drošu, ērtu darba vidi, kas savukārt veicina darbinieku uzticību un ētisku uzvedību, tādējādi arī nodrošinot uzņēmuma ilgtermiņa mērķu īstenošanu.
Princips nr.3. Uzņēmumam ir iekšējās kontroles sistēma, kuras efektivitāti pārrauga padome.	ALTUM iekšējās kontroles sistēma aprakstīta Paziņojuma par korporatīvo pārvaldību sadaļā "Iekšējā kontrole". ALTUM ir izveidota visaptveroša iekšējās kontroles sistēma par kuras izveidošanu un efektīvas darbības nodrošināšanu ir atbildīga ALTUM vadība. ALTUM iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību, tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu veic iekšējā audita daļa, kas ir neatkarīga struktūrvienība un funkcionāli ir pakļauta ALTUM Padomei, un kuras vadītāja iecelta ar ALTUM akcionāru sapulces lēmumu. Padome veic uzraudzību tam, kā valde nodrošina iekšējās kontroles sistēmas izveidi un nodrošina tās efektīvu darbību.

<p>Princips nr.4. Uzņēmums identificē, novērtē un uzrauga ar tā darbību saistītos riskus.</p>	<p>Altum efektīvas un ilgtspējīgas darbības nodrošināšanai ir izveidota visaptveroša Risku vadības sistēma, kas paredz proaktīvu risku identificēšanu, novērtēšanu un mazināšanu, kā arī savlaicīgu korektīvo pasākumu īstenošanu. Uzņemoties riskus, Altum ievēro piesardzības principu un nodrošina spēju ilgtermiņā izpildīt uzņēmumam noteiktos mērķus un funkcijas. Risku pārvaldībā Altum izmanto dažādas kvalitatīvas un kvantitatīvas metodes, instrumentus, kā arī nosaka riska līmius un kontroles mehānismus, kuri aptver visus būtiskos identificētos riskus. Risku vadības metožu izvēle tiek veikta, ņemot vērā konkrētā riska materiālo ietekmi uz Altum darbību un finanšu stabilitāti. Altum ir izstrādāta Risku pārvaldības stratēģija un Risku pārvaldības politika, kuru apstiprina ALTUM Padome un kas nosaka risku pārvaldības pamatprincipus, kā arī pieļaujamo riska līmeni un ierobežojumus. Vismaz reizi gadā padome izskata valdes ziņojumus par risku vadības pasākumiem un risku pārvaldības politikas īstenošanu. Informācija par risku pārvaldības sistēmas elementiem atrodama ALTUM gada pārskatā par 2025.gadu.</p>
<p>Princips nr.5. Uzņēmumā ir iekšējais auditors, kas neatkarīgi un objektīvi izvērtē uzņēmuma darbību.</p>	<p>ALTUM ir izveidojot iekšējā audita daļa, kas ir neatkarīga struktūrvienība un funkcionāli ir pakļauta ALTUM Padomei, un kuras vadītājs iecelts ar ALTUM akcionāru sapulces lēmumu. Iekšējā audita daļa veic ALTUM iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību, tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu. Akcionāru sapulce ik gadu apstiprina iekšējā audita daļas gada darbības plānu, par kura izpildi iekšējā audita daļa ziņo Padomei un Akcionāru sapulcei. Iekšējā audita daļa savus pienākumus veic atbilstoši piemērojamiem normatīvajiem aktiem, ievērojot iekšēja audita profesionālās prakses starptautiskos standartus, un ALTUM iekšējiem normatīvajiem aktiem. Iekšējā audita daļa vismaz reizi gadā sagatavo un iesniedz izskatīšanai Padomei un pēc izskatīšanas padomes sēdē, Akcionāru sapulcei pārskatu par veiktajām pārbaudēm, galvenajām atklātajām problēmām un trūkumiem, novērtējot iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un izsakot viedokli par veicamajiem pasākumiem iekšējās kontroles sistēmas darbības uzlabošanai.</p>

Principi nr.6.

Uzņēmumam ir neatkarīgs ārējais revidents.

ALTUM gada finanšu pārskatiem tiek veikta neatkarīga revīzija, kuras ietvaros neatkarīgi revidenti sniedz atzinumu par to, vai, viņuprāt, ALTUM finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par ALTUM finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem. Par ALTUM finanšu pārskatu revidentu 2023. - 2025.gadam ir apstiprināta PricewaterhouseCoopers SIA. Ievērojot ES regulas Nr.537/2014 prasības par obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu iecelšanu sabiedriskas nozīmes struktūrās (ALTUM ir sabiedriskas nozīmes struktūra, jo ALTUM emitētās obligācijas ir regulētajos kapitāla tirgos), revidenta izvēles procesā tika iesaistīta ALTUM Revīzijas komiteja. Revidenta izvēle tika veikta Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā.

Veicot revidenta atlasi, tika izvērtēti šādi kvalifikācijas kritēriji:

- Pretendents ir reģistrēts atbilstoši reģistrācijas vai pastāvīgās dzīvesvietas valsts normatīvo aktu prasībām.

Prasība attiecas arī uz personālsabiedrību un visiem personālsabiedrības biedriem (ja piedāvājumu iesniedz personālsabiedrība) vai visiem piegādātāju apvienības dalībniekiem (ja piedāvājumu iesniedz piegādātāju apvienība), kā arī apakšuzņēmējiem (ja pretendents plāno piesaistīt apakšuzņēmējus);

- iepriekšējo 3 (trīs) gadu laikā (2020., 2021., 2022. un 2023. līdz piedāvājuma iesniegšanas brīdim) ir pieredze vismaz 3 (trīs) veiktām revīzijām ES kredītiestāžu gada pārskatiem, kas sagatavoti saskaņā ar SFPS prasībām, kur kredītiestādes kredītporfeļa bilances vērtība ir ne mazāka par 200 milj. eiro;
- ir licence zvērinātu revidentu pakalpojumu sniegšanai;
- atbildīgajam revidentam ir zvērināta revidenta sertifikāts;
- pretendents nepastāv interešu konflikti revīzijas pakalpojumu sniegšanai;
- pretendents kā arī jebkurš pretendenta revidentu komercsabiedrību tīkla sadarbības partneris (ja pretendents ir revidentu komercsabiedrību tīkla sadarbības partneris), nav sniedzis ALTUM Eiropas Parlamenta un padomes regulas Nr. 537/2014 5.panta 1.punkta otrajā daļā minētos ar revīziju nesaisītus aizliegtus pakalpojumus 5.panta 1.punkta pirmajā daļā norādītajā laikposmā un atbilst Eiropas Parlamenta un padomes regulas Nr.537/2014 4. un 5.pantā minētajām prasībām.

Revidenta izvēlei tika piemēroti šādi kritēriji:

- saimnieciski izdevīgākais piedāvājums ar viszemāko cenu;
- līguma izpildē tiek iesaistīts tehniskais Starptautisko finanšu pārskatu standartu eksperts no ārpus Baltijas valstīm bāzēta Pretendenta asociētā biroja tehniskās kompetences centra.

ALTUM Revīzijas komiteja uzrauga iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz finanšu pārskatu un objektivitātes nodrošināšanu. Revīzijas komiteja atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām uzrauga ALTUM finanšu pārskatu sagatavošanas procesu un veic citus tai normatīvajos aktos noteiktos pienākumus.

<p>Princips nr.7.</p> <p>Uzņēmums nodrošina caurskatāmu padomes locekļu ievēlēšanas un atsaukšanas kārtību.</p>	<p>ALTUM pārvaldības modelis ir veidots, ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi, kas ietverta Kodeksā, nodalot stratēģisko un operatīvo vadību. Uzņēmumā ir trīs pakāpju pārvaldes struktūra. ALTUM pārvaldību īsteno akcionāru sapulce, padome un valde. <u>Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā</u> noteiktajos gadījumos lēmumus pieņem arī <u>Ministru kabinets</u> kā augstākā lēmējinstiūcija. Saskaņā ar <u>Komerclikumu</u> gan valdei, gan padomei noteikta solidāra atbildība.</p> <p>Izvērtējot ALTUM korporatīvās pārvaldības sistēmas atbilstību Kodeksā noteiktajiem korporatīvās pārvaldības principiem un šo principu ievērošanu ALTUM darbībā, ALTUM pilnībā ievēro Kodeksā noteiktos korporatīvās pārvaldības principus. ALTUM padomes un valdes sastāvu un darbības laiku nosaka <u>Attīstības finanšu institūcijas likums</u> (turpmāk AFI likums).</p> <p>Saskaņā ar AFI likuma 7.pantu uz ALTUM padomes un valdes locekļiem ir attiecināmas prasības, kādas noteiktas <u>Kredītiestāžu likumā</u> kredītiestādes padomes un valdes locekļiem.</p> <p>ALTUM padomes sastāvu veido trīs padomes locekļi. Katrs akciju turētājs ir tiesīgs izvirzīt vienu padomes locekļa kandidātu. Padomes priekšsēdētājs ir <u>Finanšu ministrijas</u> izvirzīts padomes loceklis. ALTUM valdē nevar būt vairāk par pieciem valdes locekļiem. Padome ievēl valdes priekšsēdētāju no valdes locekļu vidus. Padomes un valdes locekļu pilnvaru termiņš ir trīs gadi.</p> <p>Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtību nosaka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un Ministru kabineta noteikumi "<u>Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtība kapitālsabiedrībās, kurās kapitāla daļas pieder valstij vai atvasinātajai publiskai personai</u>". Valdes vai padomes locekļu kandidātu izvērtēšanai valsts kapitāla daļu turētājs vai kapitālsabiedrības padome izveido nominācijas komisiju. Nominācijas komisijā iekļauj valsts kapitāla daļu turētāja vai padomes un Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departamenta (PKD) izvirzītos pārstāvjus, kā arī neatkarīgus ekspertus un, ja nepieciešams, novērotājus ar padomdevēja tiesībām.</p> <p>Iespējamie valdes un padomes locekļu kandidāti tiek atlasīti, organizējot kandidātu pieteikšanās procedūru. Izņēmums pieļaujams tikai likumā paredzētos gadījumos, ja padomes vai valdes locekli pārvel uz jaunu pilnvaru termiņu vai personu nav iespējams nominēt termiņā, kas nodrošinātu padomes vai valdes rīcībspēju.</p> <p>Ja padomes vai valdes locekļa kandidātu noteiktajā kārtībā nav iespējams nominēt termiņā, kas nodrošinātu institūcijas rīcībspēju, par padomes vai valdes locekli ieceļ kandidātu, kas atbilst attiecīgajam nepieciešamās profesionalitātes un kompetences kritērijiem. Šādā kārtībā ievēlētā persona amata pienākumus pilda līdz brīdim, kad likumā noteiktajā nominēšanas kārtībā amatā tiek ievēlēts padomes vai valdes loceklis, bet ne ilgāk kā vienu gadu.</p> <p>ALTUM padomes un valdes locekļu nominēšanas kārtība nodrošina Kodeksa korporatīvās pārvaldības ieteikumu mērķi un veicina labu korporatīvo pārvaldību kapitālsabiedrībā.</p>
<p>Princips nr.8.</p> <p>Padomes locekļiem kopā ir atbilstoša pieredze un kompetence.</p>	<p>ALTUM padomes locekļiem ir atbilstoša pieredze un kompetence, piemīt prasmju un zināšanu kopums, tostarp par finanšu nozari, biznesa attīstības vadību, kā arī uzņēmuma stratēģiju un finanšu vadību. Valde nodrošina jaunajiem padomes locekļiem ievada apmācību. Padomē ir pārstāvēti abi dzimumi, ievēroti dažādības principi. Informācija par padomi pieejama ALTUM tīmekļa vietnē https://www.altum.lv/par-altum/ilgtspeja-parvaldiba?tab=3.</p>

<p>Princips nr.9.</p> <p>Uzņēmuma padomē ir neatkarīgie padomes locekļi.</p>	<p>ALTUM padomē ir neatkarīgais padomes loceklis. Informācija pieejama https://www.altum.lv/par-altum/lqtspeja-parvaldiba?tab=3. Neatkarīgo padomes locekļu kandidāti iesniedz apliecinājumu par savu atbilstību neatkarības kritērijiem, un padomes loceklim amata pildīšanas laikā ir pienākums informēt par izmaiņām neatkarības statusā. Pirms padomes vēlēšanām tiek veikts padomes locekļu neatkarības novērtējums atbilstoši pieejamajai informācijai.</p>
<p>Princips nr.10.</p> <p>Uzņēmumā ir ieviesta valdes un padomes atalgojuma politika.</p>	<p>Padomes un valdes atalgojumu nosaka Latvijas Republikas tiesību akti – Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu atļidzībai. PKD izstrādātais regulējums Vadlīnijas publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atļidzības noteikšanai definē prēmijas jeb atļidzības mainīgās daļas izmaksāšanas kārtību valdei pēc gada pārskata apstiprināšanas un kapitālsabiedrības valdes un padomes darbības rezultātu pārskata gadā izvērtēšanas. Ir izstrādāta atalgojuma politika, kuru ir saskaņošanas procesā. Padomes atalgojuma politika ir publiski pieejama ALTUM tīmekļa vietnē https://www.altum.lv/wp-content/uploads/2025/10/Padome_atalgojuma-politika_2025_gads_oktobris.pdf, informācijas par padomes atalgojumu pieejama https://www.altum.lv/wp-content/uploads/2026/01/Atlidzibas_ALTUM-padome.docx. Valdes atalgojuma politika pieejama https://www.altum.lv/wp-content/uploads/2025/09/Valde_atalgojuma-politika_2025.pdf, informācija par valdes atalgojumu pieejama https://www.altum.lv/wp-content/uploads/2026/03/Atlidzibas_ALTUM-padome-1.pdf.</p>
<p>Princips nr.11.</p> <p>Uzņēmumā ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija.</p>	<p>Padomes darbības principus, kā arī galvenos pienākumus nosaka statūti un padomes darba organizēšanas kārtība, kas publicēta vietnē https://www.altum.lv/wp-content/uploads/2022/05/padomes_darba_organizšanas_kartiiba_v2.pdf. Padomes uzdevumus un atbildību regulē normatīvie akti.</p> <p>2025.gadā notika 17 padomes sēdes(2024.gadā 10 padomes sēdes), kurās tika izskatīti jautājumi par ALTUM darbības uzraudzību un pārvaldību, kā arī vērtēts Revīzijas komitejas darbs, lekšējā audita daļas darbība un neatkarība, skatīti jautājumi, kas saistīti ar lekšējās kontroles sistēmas darbību, ALTUM stratēģiju, valsts atbalsta programmu ieviešanu, īstenošanu un uzraudzību. Padome aktīvi iesaistījās Stratēģijas izstrādes procesā caur regulārām padomes un valdes darba sesijām, kas tai skaitā aptvēra korporatīvās pārvaldības, risku pārvaldības un attīstības programmu jautājumus. Papildus Sabiedrības padome nosaka un vērtē valdes locekļu individuāli sasniedzamos darba izpildes rādītājus (KPI - key performance indicators) un regulāri uzrauga operatīvās darbības rezultātus un Stratēģijas izpildi. Padome tiek pārstāvēta arī Revīzijas komitejā un lekšējā audita daļas vadītāja atlases komisijā.</p> <p>Padome reizi gadā veic padomes darba pašnovērtējumu un tā rezultātus izskata padomes sēdē. Padome katru gadu izvērtē, vai tās sastāvs ir ar atbilstošu pieredzi un kompetenci, tostarp, vai tam ir pietiekama kapacitāte un tas atbilst dažādības principiem.</p>

<p>Princips nr.12.</p> <p>Padome pieņem informētus un izsvērtus lēmumus.</p>	<p>ALTUM padome pārstāvot akcionāra intereses, pārrauga valdes darbību un iesaistās ALTUM stratēģiskajā attīstībā, kā arī finanšu un risku pārvaldības uzraudzībā. ALTUM ir noteikta padomes darba organizācija, kas nodrošina savlaicīgas, kvalitatīvas un atbilstošas informācijas pieejamību, veicina padomes uzdevumu efektīvu izpildi un padomes locekļu pilnvērtīgu iesaisti lēmumu pieņemšanā. Sabiedrības padome nosaka un vērtē valdes locekļu individuāli sasniedzamos darba izpildes rādītājus (KPI - key performance indicators) un regulāri uzrauga operatīvās darbības rezultātus un Stratēģijas izpildi.</p>
<p>Princips nr.12.1.</p> <p>Komiteja sagatavo priekšlikumus lēmumu pieņemšanai padomē.</p>	<p>ALTUM kopš 2017.gada 1.decembra ir izveidota Revīzijas komiteja, kura, cita starpā, uzrauga iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz finanšu pārskatu un objektivitātes nodrošināšanu. Revīzijas komiteja atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām uzrauga ALTUM finanšu pārskatu sagatavošanas procesu un veic citus tai normatīvajos aktos noteiktos pienākumus. Revīzijas komiteja cieši sadarbojas ar Iekšējā audita daļu. 2025.gadā norisinājās 3 revīzijas komitejas sēdes, kurās tika izskatīti 5 jautājumi (2024.gadā 6 komitejas sēdes, kurās izskatīti 6 jautājumi). Plašāku informāciju skatīt ALTUM interneta mājas lapā www.ALTUM.lv sadaļas "PAR ALTUM" apakšsadaļā "Revīzijas komiteja".</p>
<p>Princips nr.13.</p> <p>Valdes un padomes locekļi skaidri apzinās interešu konflikta izpausmes un ir informēti par nepieciešamo rīcību interešu konflikta gadījumā.</p>	<p>Valdes un padomes locekļi skaidri apzinās interešu konflikta izpausmes un ir informēti par nepieciešamo rīcību interešu konflikta gadījumā. Valdes reglamentā noteikts: "Valdes loceklim nav tiesības piedalīties lēmuma pieņemšanā par jautājumu, kurā attiecīgajam valdes loceklim pastāv interešu konflikts, pastāv iemesli, kas neatkarīgi un objektīvi traucē pildīt savus pienākumus, tostarp, kas saistīti ar ģimeni, emocionālajām saitēm, politisko vai nacionālo piederību, ekonomiskajām interesēm vai jebkādam citām tiešām vai netiešām personīgajām interesēm, kā arī tiek izskatīts jautājums, kas tieši vai netieši skar valdes locekļa laulāto, brāļus, māsas, vecākus vai bērnus, vai laulātā vecākus, brāļus, māsas vai komercsabiedrības, kurās valdes loceklim vai iepriekš norādītajām personām tiešā vai netiešā veidā ir būtiska līdzdalība, vai valdes loceklis vai šīs personas ir šo komercsabiedrību izpildinstitūcijās vai pārraudzības institūcijās, vai valdes loceklim vai šīm personām ir būtiska ietekme šajās komercsabiedrībās; šajā gadījumā valdes loceklis izskatāmā jautājuma laikā atstāj valdes sēdi."</p> <p>Padomes darba organizēšanas kārtībā noteikts: "Padomes loceklim pēc ievēlēšanas ir pienākums iepazīties ar Altum saistošajiem noteikumiem, kas nosaka saistīto personu identificēšanu un rīcību šajās situācijās. Padomes loceklim ir pienākums par interešu konflikta situāciju savlaicīgi paziņot Padomei, iesniedzot par to rakstisku ziņojumu pirms attiecīgā jautājuma izskatīšanas Padomes sēdē."</p>
<p>Princips nr.14.</p> <p>Uzņēmums laikus nodrošina akcionārus ar informāciju par akcionāru sapulces norisi, sniedzot visu lēmumu pieņemšanai nepieciešamo informāciju.</p>	<p>Akcionāru efektīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanā palīdz sasniegt ALTUM finanšu un nefinanšu mērķus, kā arī nodrošina uzņēmuma ilgtspējīgu darbību. ALTUM pārvaldību nosaka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums, noteiktos gadījumos lēmumus pieņem Ministru kabinets kā augstākā lēmējinstiūcija.</p> <p>Uzņēmums laikus informē akcionārus par akcionāru sapulces darba kārtību, dalības iespējām un balsošanas kārtību, kā arī par jebkādam ar tām saistītām izmaiņām.</p> <p>Uzņēmums nodrošina iespēju akcionāriem laikus iepazīties ar lēmumu projektiem un tiem pievienotajiem dokumentiem, tostarp, izmantojot digitālos rīkus.</p> <p>Uzņēmums nodrošina akcionāriem iespēju pirms akcionāru sapulces iesniegt jautājumus par darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem un lēmumu projektiem.</p> <p>Lēmumu projekti un tiem pievienotie dokumenti sniedz detalizētu, skaidru un pilnīgu informāciju par izskatāmo jautājumu.</p>

<p>Princips nr.15.</p> <p>Uzņēmums veicina efektīvu akcionāru iesaisti lēmumu pieņemšanā un iespējami lielāku akcionāru dalību akcionāru sapulcēs.</p>	<p>ALTUM akciju turētāji ir Latvijas Republikas ministrijas ar sekojošu akciju turēšanas sadalījumu – Finanšu ministrija 40%, Ekonomikas ministrija – 30%, Zemkopības ministrija – 30%. Informācija par valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvjiem pieejama ALTUM tīmekļa vietnē https://www.altum.lv/par-altum/ilgtspeja-parvaldiba?tab=3.</p> <p>2025.gadā Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvju pienākumus pilda: Finanšu ministrijas valsts sekretāre Baiba Bāne, Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs Raivis Bremšmits, Zemkopības ministrijas valsts sekretārs Ģirts Krūmiņš.</p> <p>Uzņēmums nodrošina akcionāriem iespējas piedalīties akcionāru sapulcē klātienē vai attālināti, ievērojot nepieciešamos drošības un tehniskos pasākumus.</p> <p>Uzņēmums nosaka atbilstošu akcionāru sapulces ilgumu un dod iespēju akcionāriem sapulces laikā paust savu viedokli un iegūt lēmumu pieņemšanai nepieciešamo informāciju. Uzņēmums aicina valdes un padomes locekļus, padomes locekļu kandidātus, revidentu un iekšējo auditoru, kā arī citas personas piedalīties akcionāru sapulcē atbilstoši tajā izskatāmajiem jautājumiem.</p> <p>Akcionāru sapulce pieņem lēmumus atbilstoši iepriekš izsludinātajiem lēmumu projektiem.</p>
<p>Princips nr.16.</p> <p>Uzņēmums izstrādā un ar akcionāriem apspriež dividenžu politiku.</p>	<p>Saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likuma 16.pantu "Finanšu institūcijas peļņa izmantojama atbilstoši šā likuma 15.panta otrajai daļai" (peļņu ieskaita rezerves kapitālā). "Finanšu institūcija neveic maksājumus par valsts kapitāla izmantošanu."</p>
<p>Princips nr.17.</p> <p>Uzņēmums regulāri un laikus informē akcionārus un citas ieinteresētās puses par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuāliem jautājumiem.</p>	<p>Uzņēmuma darbības caurskatāmība ir pamats efektīvām investoru attiecībām un veiksmīgai komunikācijai ar akcionāriem un citām ieinteresētajām pusēm. ALTUM regulāri un laikus informē akcionārus un citas ieinteresētās puses par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuāliem jautājumiem, atklājot precīzu, pilnīgu, objektīvu, aktuālu un patiesu informāciju. Uzņēmuma mājas lapā tiek publicēta informācija par pārvaldību, stratēģiju un darbības virzieniem, gada pārskats, kā arī statūti, ētikas kodeksa vadlīnijas, būtiskākās uzņēmuma politikas, korporatīvās pārvaldības ziņojums.</p> <p>Informācija tiek atklāta likumā noteiktajos termiņos vai arī nekavējoties pēc tāda notikuma iestāšanās, kurš prasa nodrošināt informācijas atklāšanu. Informācija tiek publicēta latviešu un angļu valodā.</p> <p>ALTUM ir izveidota un noregulēta informācijas kārtība, kā arī kārtība iekšējai un ārējai komunikācijai. Ir noteiktas konkrētas personas, kuras uzņēmuma vārdā atbild uz investoru un ieinteresēto pušu jautājumiem, kā arī kontaktējas ar masu medijiem. Tā kā 2017.gada oktobrī ALTUM uzsāka obligāciju kotāciju Nasdaq Rīga, ALTUM regulāri atklāj informāciju saskaņā ar "Kārtība, kādā Nasdaq Rīga, AS emitenti atklāj informāciju" un ALTUM iekšējiem noteikumiem.</p>
<p>Princips nr.18.</p> <p>Uzņēmumu grupām ir izveidota caurskatāma pārvaldības sistēma, kas nodrošina korporatīvās pārvaldības principu īstenošanu meitas uzņēmumos.</p>	<p>ALTUM ir Latvijas Bankā (līdz 2022.gada 31 decembrim - Finanšu un kapitāla tirgus komisijā) reģistrēta AIF "ALTUM kapitāla fonds" (turpmāk – Fonds) pārvaldnieks. Fonds tika izveidots 2020.gada pavasarī Covid-19 ietekmes pārvarēšanas atbalstam). Tā mērķis ir atbalstīt labi pārvaldītus, perspektīvus lielos uzņēmumus (MidCap un lielos MVU), kas vīrusa ietekmes rezultātā ir gatavi pielāgot līdzšinējo darbību, mainot biznesa modeli, pielāgojot produktu izstrādi, ieviešot jaunas tehnoloģijas, izejot jaunus eksporta tirgus, veicinot šo uzņēmumu izaugsmi. ALTUM pārvaldot Fondu, tiek izmantota privātā un riska kapitāla nozares labākā prakse – ieguldījumu komitejā, kas veic ieguldījumu izvērtēšanu un ieguldījumu lēmumu pieņemšanu, ir piesaistīti arī neatkarīgi nozares eksperti, ziņošana Fonda ieguldītājiem tiek veikta saskaņā ar Invest Europe vadlīnijām, savukārt ieguldījumu vērtēšana tiek veikta saskaņā ar izstrādātu iekšēju procedūru, kas balstīta uz IPEV Padomes apstiprinātajām novērtēšanas vadlīnijām.</p>

Svarīgākie notikumi un sasniegumi 2025

Zemāk apkopoti nozīmīgākie notikumi un atzīnības, kas ALTUM piešķirtas par 2025.gadu.

MOODY'S RATINGS

Moody's 2025.gada 28.janvārī pārapsīrināja **ALTUM ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar stabilu perspektīvas novērtējumu**, kas ir nemainīgi augsts kopš sākotnējās kredītreitanga piešķiršanas 2017.gadā. ALTUM kredītreitanga novērtējums tiek veikts balstoties uz Moody's 2024.gada jūlija Finanšu institūciju metodiku (*Finance Companies Methodology*). Moody's ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem starp Latvijas valsts kapitālsabiedrībām piešķirtajiem. Augstais reitings ļauj ALTUM sekmīgi īstenot ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaistei gan kapitāla tirgos regulāri emitējot obligācijas, gan no starptautiskajām finanšu institūcijām. Resursu piesaiste finanšu tirgos nodrošina ALTUM finansējuma avotu diversifikāciju, palīdz būt ilgtspējīgiem un pašpietiekamiem finansējuma piesaistē, vienlaikus sekmējot Baltijas kapitāla tirgos attīstību.

Nasdaq

Nominācijā Labākās investoru attiecības obligāciju tirgū Baltijā 3.vieta. 2025.gada pavasarī ALTUM atkārtoti ieguva 3.vietu Nasdaq Baltija biržu uzņēmumu balvas "Nasdaq Baltic Awards 2025" nominācijā par labākajām investoru attiecībām obligāciju tirgū Baltijā. Lai saņemtu novērtējumu, Nasdaq Baltija birzīs kotētie uzņēmumi tika vērtēti, pamatojoties uz to sasniegumiem caurskatāmības, investoru attiecību un labas korporatīvās pārvaldības prakses jomās. Papildus tika izvērtēta uzņēmumu tirdzniecības aktivitāte, ņemts vērā tirgus analītiķu un investoru vērtējums.

ALTUM atbalsta instrumentu portfelis 2025.gadā sasniedza vēsturisku atzīmi - **1.5 miljardus eiro**, kur uz gada beigām 628 milj. eiro veido garantiju portfelis, 621 milj. eiro veido aizdevumu (bez reversās nomas darījumiem) portfelis un 158 milj. eiro veido Latvijas Zemes fonda portfelis. Pēc portfeļa apjoma ALTUM šobrīd ir starp piecām lielākajām Latvijā strādājošām finanšu institūcijām.

Pārvaldības modelis

ALTUM pārvaldības modelis ir veidots, ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi, kas ietverta Kodeksā, nodalot stratēģisko un operatīvo vadību. Uzņēmumā ir trīs pakāpju pārvaldes struktūra. ALTUM pārvaldību īsteno akcionāru sapulce, padome un valde. Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajos gadījumos lēmumus pieņem arī Ministru kabinets kā augstākā lēmējinstiūcija.

Akcionārs

Akcionāru efektīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanā palīdz sasniegt uzņēmuma finanšu un nefinanšu mērķus, kā arī nodrošina uzņēmuma ilgtspējīgu darbību.

Finanšu ministrija

ALTUM valsts kapitāla daļu turētāju pārstāvja amatā turpina strādāt Finanšu ministrijas valsts sekretāre

Baiba Bāne

Ekonomikas ministrija

ALTUM valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs

Raivis Bremšmits

Zemkopības ministrija

ALTUM valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvja amatā turpina strādāt Zemkopības ministrijas valsts sekretārs

Ģirts Krūmiņš

Pārvaldības modelis (turpinājums)

Padome

ALTUM padomes locekļiem ir atbilstoša pieredze un kompetence, piemīt prasmju un zināšanu kopums, tostarp par finanšu nozari, biznesa attīstības vadību, kā arī uzņēmuma stratēģiju un finanšu vadību. Padomē ir pārstāvēti abi dzimumi, ievēroti dažādības principi .

Ieva Jansone – Buka

Padomes priekšsēdētāja

Finanšu konsultāciju un investīciju kompānijas, SIA "IJ Birojs" valdes locekle, SIA "TET" padomes locekle, Latvijas Riska kapitāla asociācijās valdes locekle. Ar vairāk kā 20 gadu pieredzi finanšu un uzņēmumu vadības jomā, kā arī ievērojama pieredze iespējkapitāla nozarē. Iepriekšējā darba pieredze saistīta ar stratēģisko jautājumu īstenošanu, ieņemot valdes locekles amatu AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" no 2021.marta līdz 2025. gada jūnijam. Līdz tam ieņēmusi vadošus amatus IPAS "INDEXO", SIA "IJ Birojs" un *Nordea Bank Finland Plc.* Latvijas filiālē, SIA "Clean R" un SIA "Vides pakalpojumu grupa". Ieguvusi profesionālā maģistra grādu uzņēmējdarbībā Rīgas Ekonomikas augstskolā, sociālo zinātņu bakalaura grādu vadības zinātnē un politikas zinātnē Latvijas Universitātē.

Pilnvaru termiņš: uz laiku, līdz tiks izvēlēts kandidāts
Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā.

Krīšjānis Znotiņš

Padomes loceklis (neatkarīgais)

Ar vairāk kā 15 gadu pieredzi uzņēmumu vadībā un korporatīvajā pārvaldībā, kas gūta, ieņemot vadošus amatus finanšu sektora uzņēmumos (DnB Līzings, Eleving grupa Latvijā, Wandoo finance, Luminor bank).

Ieguvis bakalaura grādu Banku augstskolā un maģistra grādu biznesa vadībā starptautiskajās finansēs un banku darbībā SBS Swiss Business School (Šveice).

Pilnvaru termiņš: 30.04.2027.

Ilze Lore

Padomes locekle

Uzņēmējdarbības atbalsta departamenta direktore Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā. Iegūta plaša pieredze uzņēmējdarbības konkurētspējas un atbalsta jomā, ieņemot vairākus vadošus amatus Ekonomikas ministrijā. Ministrijas izvirzītais pārstāvis Trīs Jūru Iniciatīvas Investīciju fonda S.A. SICAV-RAIF valdē no 2021.gada marta līdz 2025.gada maijam.

Ieguvusi maģistra grādu starptautiskajā ekonomikā un biznesā Latvijas Universitātē, bakalaura grādu starptautiskajā biznesā Latvijas Universitātē.

Pilnvaru termiņš: uz laiku, līdz tiks izvēlēts kandidāts
Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā.

Līga Kļaviņa ar 2025.gada 31.augustu beidza pildīt ALTUM padomes priekšsēdētājas pienākumus. Tādejādi ar 2025.gada 1.septembri Ieva Jansone-Buka tika iecelta ALTUM pagaidu padomes priekšsēdētājas amatā

Ansis Grasmanis 2025.gada 1.septembrī beidza pildīt ALTUM padomes locekļa pienākumus un ar 2025.gada 2.septembri Ilze Lore ir iecelta ALTUM pagaidu padomes locekļa amatā.

Pārvaldības modelis (turpinājums)

Valde

Reinis Bērziņš

Valdes priekšsēdētājs

Biznesa vadības un finanšu profesionālis ar ievērojamu pieredzi uzņēmumu un iestāžu vadībā.

Ieguvis maģistra grādu starptautiskajās finansēs un banku darbībā Banku augstskolā, kā arī biznesa vadībā Šveices Biznesa skolā un tiesību zinātnēs Latvijas Universitātē.

Galvenās atbildības jomas: iespējkapitāla instrumenti, finanšu un resursu vadība, ilgtspējas vadība.

Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas padomes priekšsēdētājs. Trīs jūru iniciatīvas investīciju fonda uzraudzības padomes loceklis.

ALTUM vada no 2015.gada 12.oktobra.

Pilnvaru termiņš: 06.11.2028.

Jēkabs Krieviņš

Valdes loceklis

Finanšu jomas eksperts ar vairāk nekā 25 gadu pieredzi uzņēmējdarbības kreditēšanas procesu organizēšanā un vadīšanā, kas gūta, strādājot gan komercbanku, gan valsts finanšu iestāžu sektorā.

Ieguvis maģistra grādu uzņēmējdarbības un iestāžu vadībā Rīgas Biznesa skolā, banku darbinieka sertifikātu Banku augstskolā un bakalaura grādu ekonomikā Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātē (agrāk Latvijas Lauksaimniecības universitāte).

Galvenās atbildības jomas: IT un tehnoloģiju attīstība, ALTUM klientu un reģionālo pakalpojumu centri, privātpersonu mājokļu garantijas, Latvijas Zemes fonda pārraudzība.

Eiropas Garantiju institūciju asociācijas (AECM) valdes loceklis. Trīs jūru iniciatīvas investīciju fonda valdes loceklis.

Pilnvaru termiņš: 26.05.2027.

Inese Zīle

Valdes locekle

20 gadu darba pieredze finanšu sektorā, tai skaitā vairāk nekā 15 gadu pieredze, vadot dažādus departamentus, kā arī darba pieredze valsts sektorā.

Ieguvusi maģistra grādu starptautiskajā ekonomikā un uzņēmējdarbībā Latvijas Universitātē.

Galvenās atbildības jomas: ALTUM valsts atbalsta programmu izstrāde un ieviešana, dzīvojamo ēku energoefektivitāte, korporatīvo klientu apkalpošana, mārketings un sabiedriskās attiecības.

Kā ALTUM pārstāve Latvijas Finanšu nozares asociācijas padomē. AS "Sadales tīkls" padomes locekle.

Pilnvaru termiņš: 26.05.2027.

Juris Jansons

Valdes loceklis

Vairāk nekā 20 gadu pieredze darbības atbilstības, finanšu noziegumu novēršanā un risku vadībā, kas gūta, ieņemot vadošus amatus komercbanku sektorā.

Ieguvis maģistra grādu tiesību zinātnēs Latvijas Universitātē. Papildus ilggadējai pieredzei noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, ir iegūts CAMS sertifikāts,

Galvenās atbildības jomas: riska vadība, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana, juridiskā un administratīvā pārvaldība, klientu saistību izpilde un kontrole, personāla vadība.

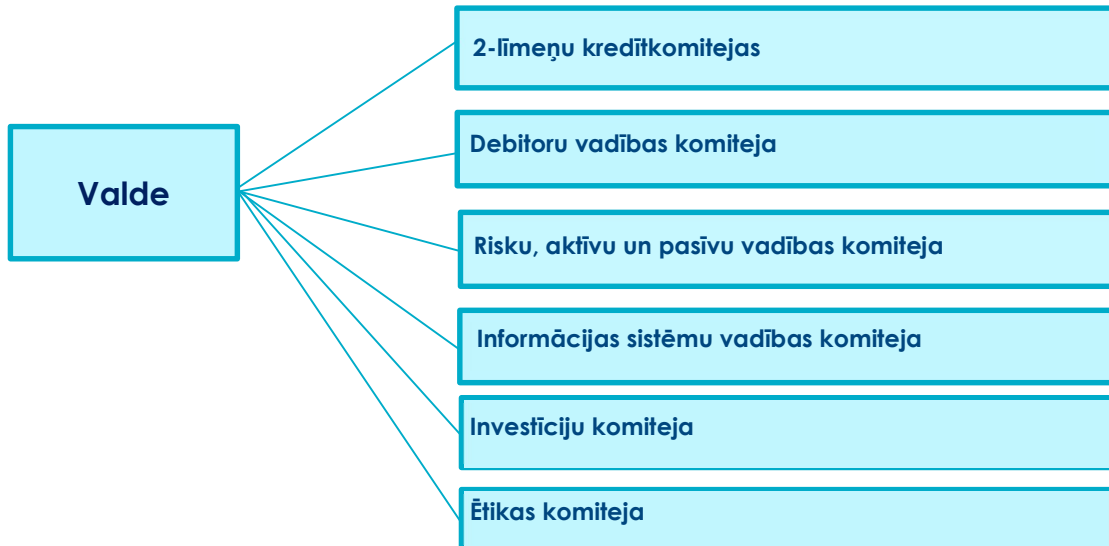
Pilnvaru termiņš: 08.01.2026.

2025.gada 5.jūnijā leva Jansone-Buka atstāja AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" valdes locekļa amatu. Ar 2025.gada 7.novembrī līdz 2028.gada 6.novembrim par valdes priekšsēdētāju pārapstiprināts Reinis Bērziņš. Savukārt ar 2026.gada 8.janvāri Juris Jansons ir pārtraucis pildīt valdes locekļa pienākumus, beidzoties pilnvaru termiņam. Attiecīgi atbildības jomas starp esošajiem Valdes locekļiem pārdalītas ar 2026.gada janvāri.

Pārvaldības modelis (turpinājums)

Valde (turpinājums)

Ar valdes lēmumu ALTUM ir izveidotas Komitejas. To pamatuzdevumi, tiesības un atbildība, darbības principi, kā arī Komiteju locekļu tiesības un pienākumi ir noteikti Komiteju nolikumos.

Informācija par ALTUM vadību, ALTUM kapitāla daļu turētāju pārstāvjiem, ALTUM Revīzijas komiteju un ALTUM pārvaldību ir pieejama ALTUM interneta mājas lapā www.ALTUM.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā [“Korporatīvā pārvaldība”](#).

Revīzijas komiteja

Par Revīzijas komitejas darbību plašāk skatīt sadaļā lektējās kontroles un risku pārvaldības sistēma.

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma

Iekšējā kontrole

ALTUM iekšējās kontroles sistēma ir veidota, lai nodrošinātu uzņēmuma efektīvu, ilgtspējīgu un sekmīgu darbību, sniegtās informācijas patiesumu un atbilstību attiecīgajiem normatīvajiem aktiem un darbības principiem, lai sniegtu pamatotu un pietiekamu pārliecību, ka ALTUM aktīvi ir nodrošināti pret zaudējumiem un nesankcionētu valdīšanu un lietošanu, darbības riski tiek pastāvīgi apzināti, uzraudzīti un pārvaldīti, kapitāla apmērs ir pietiekams ALTUM darbībai piemītošo, apzināto risku segšanai, darījumi notiek saskaņā ar ALTUM noteikto, dokumentēto kārtību, ALTUM darbojas saprātīgi, piesardzīgi un efektīvi, ievērojot likumu un citu normatīvo aktu prasības, kā arī, ka ALTUM pārvaldē konstatētie trūkumi tiek savlaicīgi novērsti.

ALTUM vadība ir atbildīga par visaptverošas iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu, tās efektīvas darbības nodrošināšanu. Attiecībā uz finanšu pārskatu sagatavošanu un finanšu pārskatos paustās informācijas patiesumu, objektivitāti, saprotamību un pilnīgumu, šī atbildība tiek īstenota, izraugoties piemērotus uzskaites principus, kuri ir aprakstīti iekšējos normatīvajos dokumentos.

ALTUM iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību, tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu veic **iekšējā audita daļa**, kas ir neatkarīga struktūrvienība un funkcionāli ir pakļauta ALTUM Padomei, un kuras vadītāja iecelta ar ALTUM akcionāru sapulces lēmumu. Iekšējā audita daļas darbības mērķis ir stiprināt ALTUM vērtību un ar neatkarīgu un objektīvu vērtējumu palīdzēt uzņēmuma padomei, valdei un struktūrvienību vadītājiem efektīvāk sasniegt izvirzītos stratēģiskos un biznesa mērķus. Akcionāru sapulce ik gadu apstiprina iekšējā audita daļas gada darbības plānu, par kura izpildi iekšējā audita daļa ziņo Akcionāru sapulcei. Padome veic uzraudzību tam, kā valde nodrošina iekšējās kontroles sistēmas izveidi un nodrošina tās efektīvu darbību.

Iekšējā audita daļa 2025.gadā, atbilstoši ALTUM akcionāru sapulces apstiprinātajam darbības plānam, sagatavoja 11 (2024: 14) audita ziņojumus, kuros tika sniegts iekšējās kontroles sistēmas novērtējums, un par ko tika informēta ALTUM Padome. Pārskata periodā veikto iekšējo auditu rezultātā ir secināts, ka iekšējā kontroles sistēma kopumā ir efektīva, lai gan ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi. Pārskata gadā veiktajos auditos kopā tika sniegti 60 (2024: 108) audita ieteikumi ar ieviešanas termiņu un 12 konsultatīva rakstura ieteikumi. Uz pārskata sagatavošanas brīdi no 60 sniegtajiem ieteikumiem ir ieviesti 35 ieteikumi un 25 ieteikumiem nav iestājies ieteikuma ieviešanas termiņš. Ar audita ziņojumiem sniegta pārliecība ALTUM vadībai par sekojošiem procesiem: Kredītreitinga aprēķins; Iekšējo apmācību nodrošināšana; Valsts atbalsta programmu un citu produktu/pakalpojumu pašizmaksas aprēķins un analīze; Valsts atbalsts apgrozāmo līdzekļu iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai; Atmaksu finansējuma izmantošana programmu īstenošanai; aizdevumu, kas finansēti no Zaļo obligāciju finansējuma, atbilstība Zaļo obligāciju finansējuma ietvaram; Interesu konflikta, krāpšanas un korupcijas riska novēršanas iekšējās kontroles sistēma; Latvijas Bankas Kredītu reģistra un citu ziņu pieprasīšanas pamatojuma un sniegto ziņu/datu atbilstība; Latvijas zemes fonda darījumu uzskaitē grāmatvedībā; Portfeļgarantijas; Klientu attālinātās identifikācijas ieviešana.

Iekšējā audita daļa savus pienākumus veic atbilstoši piemērojamajiem normatīvajiem aktiem, ievērojot iekšēja audita profesionālās prakses starptautiskos standartus, un ALTUM iekšējiem normatīvajiem aktiem. Iekšējā audita daļa vismaz reizi gadā sagatavo un iesniedz Akcionāru sapulcei pārskatu par veiktajām pārbaudēm, galvenajām atklātajām problēmām un tūkumiem, novērtējot iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un izsakot viedokli par veicamajiem pasākumiem iekšējās kontroles sistēmas darbības uzlabošanai.

ALTUM kopš 2017.gada 1.decembra ir izveidota **Revīzijas komiteja**, kura, cita starpā, uzrauga iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz finanšu pārskatu un objektivitātes nodrošināšanu. Revīzijas komiteja atbilstoši **Finanšu instrumentu tirgus likuma** prasībām uzrauga ALTUM finanšu pārskatu sagatavošanas procesu un veic citus tai normatīvajos aktos noteiktos pienākumus. Revīzijas komiteja cieši sadarbojas ar iekšējā audita daļu. 2025.gadā norisinājās 3 revīzijas komitejas sēdes, kurās tika izskatīti 5 jautājumi (2024.gadā 6 komitejas sēdes, kurās izskatīti 6 jautājumi). Plašāku informāciju skatīt ALTUM interneta mājas lapā www.ALTUM.lv sadaļas "PAR ALTUM" apakšsadaļā "Revīzijas komiteja".

ALTUM ir izstrādāta **Grāmatvedības politika** un **Uzkrājumu veidošanas politika**, kuru mērķis ir noteikt darījumu, faktu, notikumu un finanšu pārskata posteņu uzskaites, novērtēšanas un atspoguļošanas principus, metodes un noteikumus. ALTUM vadība noteikusi finanšu uzskaites principus, kas nodrošina, ka finanšu pārskati sniedz informāciju, kas ir ticama un noderīga finanšu pārskatu lietotājiem lēmumu pieņemšanai. Piemērotā **Grāmatvedības politika** un **Uzkrājumu veidošanas politika** nodrošina, ka ALTUM finanšu pārskatos paustā informācija ir patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga, saprotama, atbilstīga un pilnīga. ALTUM ir izstrādāti iekšējie normatīvie dokumenti, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanas kārtību.

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma (turpinājums)

Iekšējā kontrole (turpinājums)

ALTUM ieviestie personas datu apstrādes principi, t.sk. personāla atlases procesos sniedz informāciju par to, kā ALTUM rīkojas ar personas datiem, izmantojot savus iekšējos resursus, tostarp informācijas sistēmas. Personas dati ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu. Lai informētu par personas datu apstrādi, ALTUM interneta mājas lapā sadaļā "[Privātuma politika](#)" sniedz iepriekš norādīto informāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes [regulu \(ES\) 2016/679 \(2016.gada 27.aprīlis\)](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti.

Risku pārvaldība

Risku pārvaldības mērķis ir identificēt, novērtēt, vadīt un kontrolēt potenciālos notikumus un situācijas, lai nodrošinātu pārliecību par uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšanu.

ALTUM risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā ALTUM biznesa apjomus, struktūru un darbības specifiku, kā arī ņemot vērā ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Risku pārvaldības stratēģija ietver riska pārvaldības pamatprincipus un to apstiprina ALTUM Padome. Stratēģija nosaka pieļaujamos riska pozīciju un koeficientu intervālu robežas galvenajiem riska veidiem balstoties uz risku klasifikāciju. ALTUM valde īsteno risku vadības politiku, stratēģiskajās aktivitātēs ievērojot Padomes noteiktos risku ierobežojumus.

ALTUM īsteno tās darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši ALTUM apstiprinātajiem risku vadības iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu un risku izvērtējumu, kādi tiek izmantoti tās darbībai piemītošo risku vadībai.

Risku pārvaldības regulējumu un iekšējo normatīvu mērķis ir veikt preventīvas risku vadības darbības, kas veidotu iepriekšēju un izsvērtu risku vadības sistēmu, nodrošinot darījumu un citu darbību izvērtējumu pirms to uzsākšanas. Vienlaikus, risku vadības iekšējā sistēma tiek pastāvīgi uzraudzīta un pilnveidota, atbilstoši augošajiem ALTUM darbības apjomiem un korporatīvās pārvaldes uzbūvei.

Risku pārvaldībā tiek ievērots rūpīgas pārvaldības princips, balstoties uz šādiem galvenajiem risku vadības elementiem:

- ALTUM nodrošina risku pārvaldības nepārtrauktību, kā tās funkciju sastāvdaļu;
- ALTUM nosaka un novērtē iespējamus riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas;
- uzņemoties riskus, ALTUM saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus;
- ALTUM neiesaistās darījumos, neveic darbības u.tml., kas var radīt riskus, kuri var apdraudēt ALTUM darbības stabilitāti, vai arī kas būtiski var kaitēt ALTUM reputācijai.

Risku pārvaldībai ALTUM pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus. Risku vadība tiek integrēta visos ALTUM pārvaldības procesos un tiek veikta, pamatojoties uz izstrādātām un apstiprinātām politikām, stratēģijām, procedūrām, metodikām un citiem iekšējiem normatīvajiem dokumentiem. Risku pārvaldīšanas process ietver risku identifikāciju un pārvaldīšanu, t.sk., mērīšanu, novērtēšanu, noteikto ierobežojumu un limitu ievērošanas kontroles kārtību, risku mazināšanu pasākumu noteikšanu un risku pārskatu sniegšanu.

Atbilstoši makroekonomisku izmaiņu un tendenču ietvarā tiek veiktas arī risku vadības pielāgošanas darbības, kas ietver ne vien īpašu atbalstu konkrētām uzņēmējdarbības nozarēm atbalsta programmu ietvaros, bet arī šo programmu klientu risku vadību un uzraudzību īstenojot ar portfeļa risku vadības instrumentiem, kā piemēram, kredītriska vadība un citiem ar portfeļa kvalitātes uzraudzību saistītiem elementiem.

Turpinoties ģeopolitiskajai spriedzei un ar to saistītajai ekonomiskajai nenoteiktībai, Altum konsekventi ievēro risku pārvaldības politikās noteiktos ierobežojumus attiecībā uz sadarbību ar Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku. No 2022.gada novembra aizdevumi juridiskām personām, ja to faktiskie īpašnieki vai amatpersonas ir Krievijas vai Baltkrievijas pilsoņi, tika atteikti, veicot atsevišķu izvērtējumu, izņemot izņēmuma gadījumus, kad šo valstu pārstāvjiem kapitāldaļu īpatsvars bija līdz 10%. No 2026.gada sākuma šī pieeja tiek pastiprināta līdz nulles tolerances līmenim, liedzot Krievijas iedzīvotājiem saņemt atbalstu kā privātpersonai vai kā uzņēmuma dalībniekam. Sabiedrība nodrošina nepārtrauktu starptautisko un nacionālo sankciju režīmu monitoringu un savlaicīgu nepieciešamo kontroles pasākumu veikšanu.

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma (turpinājums)

Risku pārvaldība (turpinājums)

2025.gadā Altum ieviesa **uzlabojumus Vispārējā risku novērtēšanas metodoloģijā**, ieviešot efektīvu tā īstenošanas ietvaru - elektroniskas anketas, vienlaikus saglabājot esošo metodoloģiju. Šis atjauninājums optimizē kopējo risku novērtēšanas procesu, padarot to ātrāku, efektīvāku un piemērotāku biežākai izpildei salīdzinājumā ar pašreizējo 18 mēnešu ciklu. Galvenās izmaiņas šajā pieejā ietver: attālinātu interviju veikšanu, izmantojot elektroniskas anketas, riska rādītāju konsolidāciju, izpēti reducējot uz trīskārt fokusētāku pieeju, risku indikatorus kārtējot pēc to būtiskuma. Validācijas intervijas veiktas tajos riska segmentos, kuros novērotas būtiskas novirzes no 2024.gada rezultātiem.

Citas galvenās aktivitātes, lai veicinātu ALTUM risku pārvaldības sistēmu 2025.gadā:

Kapitāla pietiekamības aprēķināšanas (CAR) metodoloģija ir sagatavota saskaņā ar Bāzeles III principiem un normatīvajām prasībām, kas ir obligātas bankām, bet Altum tās piemēro brīvprātīgi.

Paredzamo kredītzaudējumu (ECL) modelis valsts atbalsta programmām ir uzlabots, lai iekļautu **koncentrācijas risku, kas rodas no palielināta darījumu ekspozīciju apjoma** konkrētās programmās. Tas nodrošina, ka riska segums joprojām ir pietiekams, lai mītigētu būtisko riska ietekmi iespējamās saistību neizpildes gadījumus.

Vairākas digitalizācijas iniciatīvas ir ieviestas vai uzsāktas, lai uzlabotu efektivitāti un datu precizitāti vairākos riska pārvaldības procesos.

2025.gadā ALTUM ieviesa **riskos balsītu pieeju klientu izpētei**, kur riska vadības instrumenti, tostarp klientu izpētes biežums un apjoms, noteikti proporcionāli raksturīgajiem riskiem, ņemot vērā klienta, pakalpojuma, ģeogrāfiskā un darījuma riska līmeni.

Altum piemēro riskos balsītu pieeju AML/CFT un sankciju riska pārvaldībai saskaņā ar trīs aizsardzības līniju modeli:

- 1) aizsardzības līnija – biznesa vienības, atbildīgas par AML/CFT un sankciju risku pārvaldību klientu mijiedarbības laikā;
- 2) aizsardzības līnija – Risku vadības departamenta Klientu atbilstības daļa – nodrošina AML/CFT un sankciju riska pārvaldības ieviešanu, veic kontroles funkcijas, tostarp pirmās aizsardzības līnijas uzraudzību;
- 3) aizsardzības līnija – Iekšējais audits, veic neatkarīgu pirmās un otrās aizsardzības līnijas darbību uzraudzību, vērtē iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti AML/CFT un sankciju riska pārvaldībā.

Lai uzlabotu klientu apkalpošanas kvalitāti, ātrumu un pieejamību, ir uzsākta **attālinātās identifikācijas procesa ieviešana**. Projekta realizācija plānota pēc dokumentācijas ietvara apstiprināšanas.

Par ESG risku pārvaldību Altum kredītportfelim un garantiju portfelim skatīt sadaļā **"ESG risku pārvaldība ALTUM kredītportfelim un garantiju portfelim"**.

Informācija par risku pārvaldības sistēmas elementiem atrodama ALTUM gada pārskatā par 2025.gadu. Gada pārskats latviešu un angļu valodā ir publiski pieejams ALTUM telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.ALTUM.lv, sadaļas „INVESTORIEM” apakšsadaļā ["FINANŠU INFORMĀCIJA"](#).

Iekšējā kultūra un ētiska uzvedība

ALTUM ir nulles tolerance pret kukuļošanas un korupcijas darbībām un to aizliegums jebkurā formā gan tieši, gan netieši. ALTUM neiesaistās koruptīvos darījumos un pilnībā tādus nosoda. Atbilstošas korupcijas, kukuļošanas un interešu konfliktu risku pārvaldības nodrošināšanai ALTUM ir izveidota iekšējā kontroles sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, un kontroles vide, kas ir vērsta uz korupcijas risku novēršanu, nepieļaujot interešu konfliktu un koruptīvas darbības, un kukuļošanu lēmumu pieņemšanā un darba vidē kopumā.

ALTUM ētikas normu pamatprincipi ir noteikti Ētikas kodeksā un kalpo kā uzvedības standarts ALTUM vadībai un visiem darbiniekiem. Ētikas kodekss ietver vadlīnijas darbiniekiem to ikdienas saskarsmē ar kolēģiem, klientiem, sadarbības partneriem, un tas palīdz veidot atbildīgu, drošu, ērtu darba vidi, kas savukārt veicina darbinieku uzticību un ētisku uzvedību, tādējādi arī nodrošinot uzņēmuma ilgtermiņa mērķu īstenošanu.

Lai konstatētu jebkuru iespējamo kukuļošanas vai korupcijas darbību, jebkuru korupcijas novēršanas likumu un noteikumu pārkāpumu rīcību, ALTUM nodrošina vairākus drošus un aizsargātus kanālus, tai skaitā [trauksmes ziņošanu](#). 2025.gadā nav saņemtas sūdzības par korupciju un trauksmes ziņojumi.

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma (turpinājums)

Uzņēmuma darbības caurskatāmība

Uzņēmuma darbības caurskatāmība ir pamats efektīvām investoru attiecībām un veiksmīgai komunikācijai ar akcionāriem un citām ieinteresētajām pusēm. ALTUM regulāri un laikus informē akcionārus un citas ieinteresētās puses par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuālajiem jautājumiem, atklājot precīzu, pilnīgu, objektīvu, aktuālu un patiesu informāciju. Uzņēmuma mājas lapā tiek publicēta informācija par pārvaldību, stratēģiju un darbības virzieniem, gada pārskats, kā arī statūti, ētikas kodeksa vadlīnijas, būtiskākās uzņēmuma politikas, korporatīvās pārvaldības ziņojums.

Informācija tiek atklāta likumā noteiktajos termiņos vai arī nekavējoties pēc tāda notikuma iestāšanās, kurš prasa nodrošināt informācijas atklāšanu. Informācija tiek publicēta latviešu un angļu valodā.

ALTUM ir izveidota un noregulēta informācijas kārtība, kā arī kārtība iekšējai un ārējai komunikācijai. Ir noteiktas konkrētas personas, kuras uzņēmuma vārdā atbild uz investoru un ieinteresēto pušu jautājumiem, kā arī kontaktējas ar masu medijiem. Tā kā 2017.gada oktobrī ALTUM uzsāka obligāciju kotāciju Nasdaq Riga regulētajā tirgū, ALTUM atklāj informāciju saskaņā ar Nasdaq Riga noteikumiem "Kārtība, kādā Nasdaq Riga, AS emitenti atklāj informāciju" un ALTUM iekšējiem noteikumiem.

Ilgtspējas pārvaldība

ALTUM ilgtspējas pārvaldības struktūra ir visaptveroša un iesaista darbiniekus no vairākām ALTUM struktūrvienībām. Iesaistot dažādu līmeņu vadību un veidojot specializētās darba grupas, tiek nodrošināta stratēģiska ESG mērķu izvirzīšana un īstenošana, efektīva ESG risku pārvaldība, ilgtspējīgas finansēšanas attīstība un atbilstība ārējām ESG prasībām,

Padome nosaka Ilgtspējas stratēģisko virzienu, kā arī uzrauga ESG risku līmeni. Savukārt valde nodrošina ESG stratēģijas izpildi un apstiprina ESG risku novērtējumu. Specializētas darba grupas un departamenti nodrošina ESG aspektu integrāciju ikdienas procesos. Ilgtspējas un risku vadības eksperti koordinē ESG iniciatīvas, veic risku novērtēšanu un uzraudzību, savukārt Ilgtspējīgu finanšu produktu darba grupa attīsta jaunus risinājumus. Plašāk par ALTUM Ilgtspējas pārvaldību lasīt [šeit](#).

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm

Regulāra un jēgpilna komunikācija ar dažādām ALTUM ietekmes pusēm ir viens no svarīgiem instrumentiem, lai identificētu ietekmēs pusēm būtiskus jautājumus un risinātu tos iesaistītajām pusēm vislabākajā veidā. ALTUM būtiskākās ieinteresētās puses noteiktas, ievērojot unikālo ALTUM kā attīstības finanšu institūcijas lomu tautsaimniecības attīstībā, ar finanšu instrumentiem nodrošinot finanšu pieejamību valsts definētām uzņēmēju un privātpersonu grupām, kuru atbalsts sniedz pozitīvu un jēgpilnu ilgtermiņa ietekmi uz visu sabiedrību kopumā. Ietekmes pušu noteikšanā tiek ievēroti ALTUM biznesa procesi, un, lai nodrošinātu efektīvu sadarbību, ALTUM praktizē katrai grupai piemērotus sadarbības un komunikācijas veidus.

- **Klienti**

2025.gadā ALTUM turpināja paplašināt sadarbību ar jauniem klientu segmentiem, īpašu uzmanību pievēršot uzņēmumiem, kas darbojas militārajā un drošības tehnoloģiju jomā, kā arī citiem inovatīvajiem biznesiem. Šie uzņēmumi pārstāv strauji augošus tirgus segmentus ar būtisku ietekmi uz valsts ekonomisko noturību un tehnoloģisko kapacitāti, tādēļ to atbalsts ir stratēģiski nozīmīgs.

2025.gada 4.ceturksnī ALTUM ieviesa jaunu hipotekāro aizdevumu programmu reģionu iedzīvotājiem. Programmas īstenošanai tika izstrādāta jauna klientu apkalpošanas plūsma Salesforce sistēmā, kas kalpo kā modernizēta klientu attiecību vadības platforma. Jaunās plūsmas izstrādē prioritāte bija nodrošināt ātrāku un precīzāku pieteikumu apstrādi, vienlaikus samazinot no klienta pieprasīto dokumentu un datu apjomu.

ALTUM piedāvā arī attālināto klientu apkalpošanas plūsmu. Šī pieeja ļauj klientiem patstāvīgi iesniegt aizdevuma pieteikumus un visus nepieciešamos dokumentus, nodrošinot augstu ērtības līmeni un procesu elastību. Tomēr datu analīze rāda, ka klienti, kuri pilnībā apkalpojas attālināti, biežāk saskaras ar atteikumu pirmajā pieteikuma iesniegšanas reizē. Konsultācija ar darījumu vadītāju palīdz klientiem precīzāk izprast programmu prasības un sagatavot atbilstošu pieteikumu, kā rezultātā atkārtota pieteikuma kvalitāte būtiski uzlabojas un tas biežāk tiek apstiprināts.

Balstoties uz šo pieredzi, ALTUM komunikācijā gan ar uzņēmumiem, gan privātpersonām aktīvi aicina klientus pirms pieteikuma iesniegšanas pieteikties konsultācijai. Kvalitatīva konsultācija palīdz klientiem ietaupīt laiku un resursus, vienlaikus optimizējot ALTUM darbinieku darba slodzi un uzlabojot kopējo pieteikumu izskatīšanas efektivitāti.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm (turpinājums)

- **Darbinieki**

Darbinieku iesaiste ir būtiska gan ALTUM darba vides, darba drošības, mācību procesu u.c. jomu pilnveidošanai, gan jaunu darbības virzienu attīstībai, atbalsta programmu īstenošanai un pilnveidei. Darbinieku viedokļi tiek apzināti darbinieku aptaujās, sadarbībā ar darbinieku pilnvarotajiem pārstāvjiem, kā arī iesaistot darba grupās, hakatonos un citās sadarbības formās gan struktūrvienību ietvaros, gan starp tām, nodrošinot viedokļu apmaiņu, savstarpēju atbalstu, jaunu ideju un risinājumu ģenerēšanu, u.c.

Padome un Akcionāri

Akcionāri

ALTUM darbības caurskatāmība ir pamats komunikācijai ar akcionāriem, padomi un citām ietekmes pusēm. ALTUM regulāri un laikus informē akcionārus un padomi par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuālajiem jautājumiem, atklājot precīzu, pilnīgu, objektīvu, aktuālu un patiesu informāciju.

Akcionāru efektīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanā palīdz sasniegt uzņēmuma finanšu un nefinanšu mērķus, kā arī nodrošina uzņēmuma ilgtspējīgu darbību.

Padome

ALTUM padome pārstāv akcionāra intereses, pārrauga valdes darbību un iesaistās ALTUM stratēģiskajā attīstībā, kā arī finanšu un risku pārvaldības uzraudzībā. ALTUM ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija un savlaicīgas, kvalitatīvas un atbilstošas informācijas pieejamība, kas veicina padomes uzdevumu efektīvu izpildi un padomes locekļu pilnvērtīgu iesaisti lēmumu pieņemšanā.

Padomes darbības principus, kā arī galvenos pienākumus nosaka statūti un padomes darba organizēšanas kārtība. Padomes uzdevumus un atbildību regulē normatīvie akti.

2025.gada maijā Padome apstiprināja ALTUM vidēja termiņa darbības stratēģiju 2025. – 2027.gadam, par ko sīkāk skatīt sadaļu "Stratēģija 2025 - 2027".

Informācija par ALTUM Padomi un Akcionāriem ir pieejama apakšsadaļā "Pārvaldības modelis".

- **Investori**

Labā ALTUM finanšu, risku un korporatīvā pārvaldība ir priekšnoteikums labām un kvalitatīvi organizētām investoru attiecībām. ALTUM ir aktīvs kapitāla tirgus dalībnieks kopš 2017.gada ar regulārām obligāciju emisijām Nasdaq obligāciju regulētajā tirgū. Investoru izbraukumu prezentācijas (road show) un investoru regulāri sazvani ir neatņemama katras obligāciju emisijas priekšdarbu sastāvdaļa. Kvalitatīva ceturkšņu finanšu un darbības informācija, kā arī regulāri paziņojumi biržā par ALTUM darbībai būtiskiem notikumiem ir neatņemama ikdienas investoru attiecību sastāvdaļa, kuru ALTUM veic ar rūpību un atbildību.

2025.gada 23.maijā, Attīstības finanšu institūcija Altum veiksmīgi realizēja 5 gadu obligāciju izvietojumu par kopējo summu 70 miljoni eiro, kas ir līdz šim lielākais Sabiedrības obligāciju emisijas apjoms. Kopumā obligāciju piedāvājumā piedalījās 18 institucionālie investori, tostarp Ziemeļu investīciju banka (Nordic Investment Bank). Izsniegtā apjoma sadalījums bija šāds: 69% - aktīvu pārvaldības fondiem, 14% Ziemeļu investīciju bankai, 13% Baltijas bankām un 4% apdrošināšanas kompānijām. Ģeogrāfiski 43% obligāciju tika piešķirti Latvijas investoriem, 32% – Lietuvas, 11% – Igaunijas un 14% – Somijas investoriem. Obligāciju ienesīguma līmenis – 3,576%.

- **Bankas**

Bankas ir būtiski partneri ALTUM darbībā gan izmantojot ALTUM garantiju produktus, gan piesaistot ALTUM līdzfinansējumu banku klientu projektu finansēšanā. ALTUM garantijas nodrošina multiplikatora efektu, jo katrs garantētais eiro ļauj bankām izsniegt lielāku apjomu finansējuma. ALTUM sniegtās garantijas 2025.gada laikā sasniedz 200 milj. eiro, +57 milj. 2024.gada izsniegšanas apjomiem, savukārt ALTUM garantiju portfelis uz 2025.gada beigām sasniedz 628 milj. eiro.

Banku iesaistes novērtējumam ALTUM veic ikgadēju sadarbības partneru aptauju, kur banku darbinieki sniedz atgriezenisko saiti par ALTUM sniegtajiem pakalpojumiem, darbinieku kompetenci un novērtē līdzšinējo sadarbību.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm (turpinājums)

Padome un Akcionāri (turpinājums)

- **Politikas veidotāji, valsts vai uzraudzības iestādes**

ALTUM regulāri sadarbojas ar Latvijas Republikas nozaru ministrijām, lai apzinātu politikas veidotāju prioritātes, nozaru problemātiku un vajadzības un efektīvi līdzdarbotos atbalsta programmu izveidošanā attiecīgajām nozarēm.

- **Piegādātāji**

Lai nodrošinātu veiksmīgu sadarbību ar ietekmes pusēm, 2024.gada vasarā tika ieviests ALTUM piegādātāju rīcības kodekss, kas nosaka prasības sadarbības partneriem, no kuriem ALTUM iegādājas preces vai pakalpojumus, lai nodrošinātu godprātīgas sadarbības principus. Tas ietver cilvēktiesību ievērošanu, diskriminācijas novēršanu, drošas un veselīgas darba vides nodrošināšanu, vides aizsardzību un klimata pārmaiņu mazināšanu, kā arī kukuļošanas un korupcijas nepieļaušanu. Piegādātājiem, kuru līguma summa bez PVN ir vienāda vai lielāka par 100,000 eiro, ir pienākums apliecināt šī kodeksa ievērošanu. Plašāk lasīt [šeit](#).

- **Izglītības iestādes**

Veicinot zinātnes un uzņēmējdarbības sadarbību, jauniešu iesaisti zinātniskajos pētījumos, pētniecības kvalitāti un inovatīvu ideju komercializāciju, 2025.gadā ALTUM sadarbojās ar Latvijas Biozinātņu un Tehnoloģiju universitātē, Latvijas Lauksaimniecības un Meža Zinātņu akadēmiju.

Finansiāli atbalstot labāko [Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas](#) zinātnisko pētījumu autorus, ALTUM veicina inovatīvu lauksaimniecības risinājumu rašanos un to ieviešanu dzīvē. Sadarbība ar [Banku augstskolu](#) un Latvijas universitāti nodrošina topošajiem finanšu jomas profesionāļiem reālu iesaisti praktiskos valsts atbalsta instrumentu ieviešanas jautājumos, sniedzot prakses vietas studentiem un tādējādi veicinot vēl jēgpilnāku studiju saikni ar finanšu sektora attīstību.

- **NVO, eksperti un profesionālās asociācijas**

ALTUM regulāri sadarbojas ar nozaru ekspertiem un uzņēmējdarbības atbalsta un interešu aizstāvības organizācijām, lai izveidotu uzņēmēju un citām klientu grupu vajadzībām atbilstošus finanšu produktus. ALTUM ir atvērts ekspertu un profesionālo organizāciju viedokļiem, veidojot jaunus finanšu produktus un pilnveidojot esošos. ALTUM aktīvi iesaistās starptautisko attīstības finanšu institūciju asociācijās, gan diskutējot par Eiropas Komisijas jaunajām likumdošanas iniciatīvām, gan savstarpēji daloties labākajā praksē, gan stiprinot sadarbību ar ES līmeņa attīstības institūcijām.

Dalība profesionālajās asociācijās un partnerībās

Publiskais Sektors

Finanšu ministrija

Ekonomikas ministrija

Zemkopības ministrija

Klimata un enerģētikas ministrija

Labklājības ministrija

Apvienības un nevalstiskās organizācijas

Finanšu institūcijas

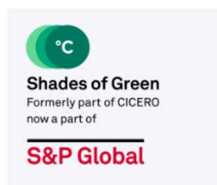
Dalība profesionālajās asociācijās un partnerībās (turpinājums)

Starptautiskās organizācijas un finanšu institūcijas

ALTUM ir investors Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondā Three Seas Initiative Investment Fund. Fonds izveidots ar mērķi Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā atbalstīt transporta, enerģētikas un digitālās infrastruktūras projektus, veicinot reģiona ekonomisko attīstību un infrastruktūras atbilstību augstiem standartiem. Valdes loceklis Jēkabs Krieviņš ieņem Uzraudzības padomes locekļa amatu.

Ekspertu organizācijas

ESG – Vides aspekts (Environment)

Ieguldījums ilgtspējā

Finanšu nozarei ir izšķiroša nozīme Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā, tostarp pārejā uz klimatneitrālu, klimatnoturīgu, resursu efektīvu un taisnīgu ekonomiku. Ilgtspēja ir galvenā ALTUM uzņēmējdarbības un stratēģijas daļa, un tā kļuvusi par svarīgu stratēģisko virzītājspēku banku nozarē, kā arī attīstības finanšu institūcijām Eiropā. ALTUM uzņemas atbildību par savas ikdienas darbības ilgtermiņa ekonomisko, vides un sociālo ietekmi un pastāvīgi strādā, lai ar pieņemtajiem ieguldījuma lēmumiem, veidojot portfeli, sekmētu ilgtspējīgu attīstību, neradītu nelabvēlīgu ietekmi uz ilgtspējas faktoriem un sniegtu pozitīvu ieguldījumu uzņēmumu transformācijā uz ilgtspējīgu ekonomiku un veicinātu rīkoties atbildīgi savā uzņēmējdarbībā.

Atbalstot pasaules kopīgo plānu klimata pārmaiņu mazināšanai, nabadzības izskaušanai un nevienlīdzības apkarošanai līdz 2030.gadam, ALTUM seko tiem uzņēmumiem, kuri ir apņēmušies sniegt ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā, un ir noteicis prioritāros [ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķus](#) (turpmāk - ANO IAM). Altum savā darbā definējis četras ilgtspējas darbības jomas, caur kurām tiek sekmēta ANO ilgtspējas attīstības mērķu sasniegšana.

Ilgspējas darbības jomas	ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi
Attīstības finanšu institūcijas darbība <ul style="list-style-type: none"> - Finanšu instrumentu portfeļa un ieguldījumu ietekmes vadība, ilgtspējīgs finansējums - Daļība kapitāla tirgos - Kredītriska pārvaldība 	
Attīstības finanšu institūcijas ikdienas procesu pārvaldība <ul style="list-style-type: none"> - Korporatīvā pārvaldība - Iepirkumi - Organizācijas vides aizsardzības iniciatīvas 	
Darbinieki un darba vide <ul style="list-style-type: none"> - Darbinieku labbūtība - Ekspertīzes un pieredzes veicināšana un apmaiņa 	
Ilgspējas vadība un ziņošana <ul style="list-style-type: none"> - Ilgtspējas pārvaldība - Ilgtspējas ziņošanas ALTUM un AIF Altum Kapitāla fonds 	

Sākot jau ar 2021.gada sākumu, ALTUM vadība kā vienu no prioritātēm bija izvirzījusi ilgtspējīgu finansējumu un ESG aspektu integrāciju kredītrisku vadībā un biznesa procesos. Tas bija arī viens no ALTUM Stratēģijas 2022.-2024.gada mērķiem.

Savukārt, izstrādājot **Altum vidēja termiņa stratēģiju 2025. – 2027.gadam tika integrēti ilgtspējas aspekti** (i) gan kreditēšanas jomā, liekot akcentu uz pārejas finansējumu un produktiem dažādos segmentos, lai palīdzētu uzņēmumiem transformēties, gan (ii) risku pārvaldības jomā. Ievērojot stratēģijas dokumentu hierarhiju, Altum Ilgtspējas stratēģija izvērsīs Altum stratēģijā 2025.-2027.gadam jau noteiktos virzienus – finansējums pārejai uz zema oglekļa ekonomiku un virzība uz oglekļa neitralitāti. Altum ir izvirzījis mērķi mazināt finansētā portfeļa CO₂ emisijas, finansēt noteiktus segmentus ilgtspējīgu projektu īstenošanai. Altum fokusēsies uz finansējumu tādiem projektiem, kas paredzēti energoefektivitātes uzlabošanai gan uzņēmumiem, gan dzīvojamām ēkām, atjaunīgo energoresursu izmantošanai un to infrastruktūrai, zaļām ēkām, ilgtspējīgam transportam, aprītes ekonomikas projektiem un pārejai uz zema oglekļa ekonomiku. Altum plāno paplašināt atbalstu un finansējumu šo nozaru piegādes ķēdes partneriem, lai veicinātu kopējo uzņēmumu produktu un sniegto pakalpojumu dekarbonizāciju visā piegādes ķēdē. Tāpat Altum atbalstīs projektus, kas veicina labklājības izaugsmi, labi funkcionējošu un produktīvu sabiedrību (zemas īres namu būvniecība, daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāte, sociālā uzņēmējdarbība).

Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

ALTUM īsteno atbildīgu uzņēmējdarbību, balstoties uz starptautiski atzītiem normatīvajiem regulējumiem un vadlīnijām, nodrošinot institūcijas caurskatāmību, ētisku rīcību un ilgtspējīgu attīstību. ALTUM darbība ir vērsta ne vien uz atbilstības nodrošināšanu, bet arī uz proaktīvu rīcību, lai veidotu ilgtspējīgu vērtību visām iesaistītajām pusēm – darbiniekiem, investoriem, klientiem un sabiedrībai kopumā.

ALTUM pilnveido un attīsta iekšējos procesus, lai uzraudzītu atbilstību ANO Globālā līguma principiem ([ANO Global Compact](#)) un nodrošināt atbilstību OECD vadlīnijām par atbildīgu uzņēmējdarbību ([OECD guidelines for multinational enterprises](#)). ALTUM ikdienas darbībā cilvēktiesību ievērošana ir būtisks pamatprincips, kas tiek integrēts visos institūcijas darbības aspektos. ALTUM strādā pie atbilstības ANO vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām ([UNHCR Guiding Principles on Business and Human Rights](#)).

Ceļā uz ilgtspējīgām finansēm un ilgtspējas aspektu integrāciju visos Altum procesos un informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju finanšu pakalpojumu nozarē:

notiek darbs pie ilgtspējīgu finanšu instrumentu klāsta paplašināšanas

tiek veicināta MVU un MidCap virzība ilgtspējīgā attīstībā, nodrošinot tiem atbilstošu finansējuma pieejamību un noteiktus stimulus ilgtspējas rezultātu sasniegšanā

kopumā tiek palielināts finanšu sektora un valsts atbalsts, lai paātrinātu uzņēmumu parēju uz ilgtspējīgu ekonomiku

tiek pārskatīti iekšējie procesi, lai integrētu ESG aspektus, pieņemot ar finansēšanu saistītus lēmumus un tālākā portfeļa uzraudzībā

tiek pilnveidotas darbinieku kompetences ilgtspējīga finansējuma un ESG aspektu integrācijā risku pārvaldībā

Būtiskuma matrica

ALTUM ir identificējusi un īsteno ciešu sadarbību ar ALTUM ieinteresētajām pusēm, apzinoties ALTUM īpašo lomu tautsaimniecībā, kā arī ieinteresēto pušu vajadzības un risinot tās. ALTUM apzinās un izvērtē savas darbības sociālo, vides un ekonomisko ietekmi un iesaista ieinteresētās puses abpusēji būtisku jautājumu risināšanā. Veidojot attiecības ar iesaistītajām pusēm, ALTUM organizē un iesaistās konsultācijās, veido partnerības, rīko informatīvus un izglītojošus pasākumus.

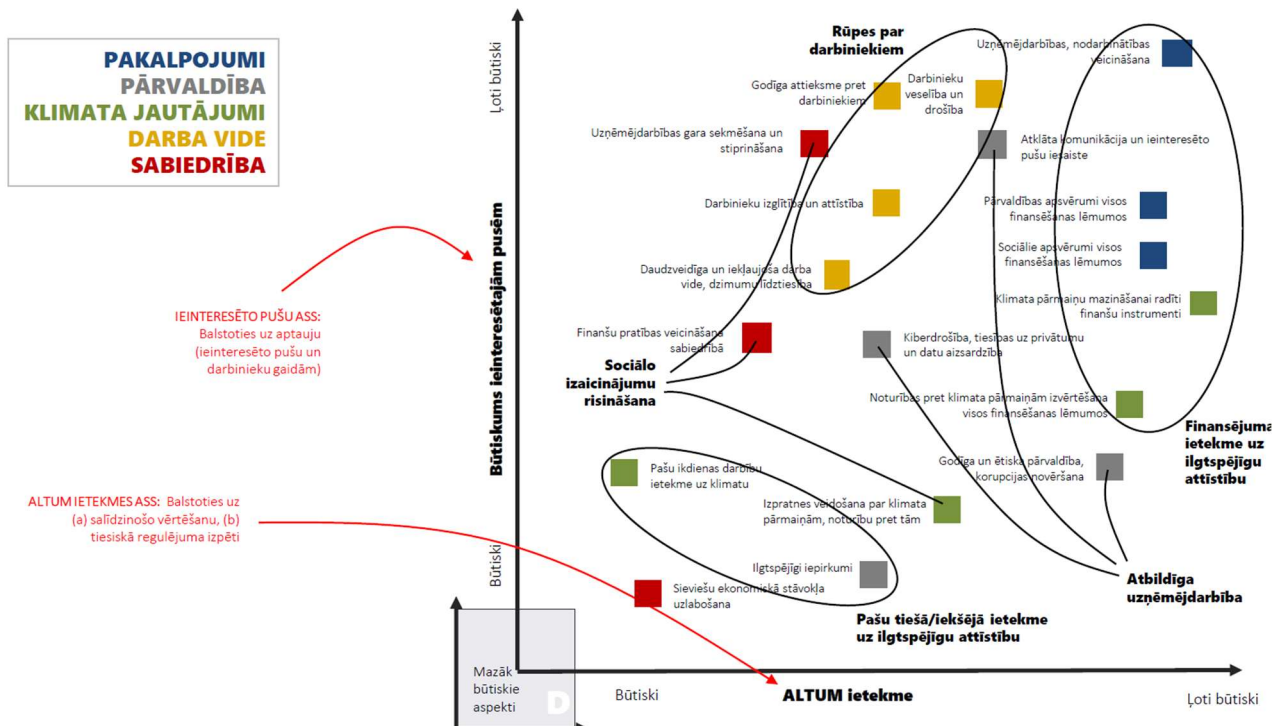
Lai sastādītu ALTUM ilgtspējas būtiskuma matricu un nodefinētu ambīciju līmeni attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu aizdevumu portfeļi, 2021.gada nogalē tika veikta ieinteresēto pušu apzināšana, kartēšana un aptauja, kas ļāva identificēt ilgtspējas saturā ietveramos būtiskos aspektus.

Šī procesa rezultātā ir identificētas nozīmīgākās ietekmes jomas un būtiskuma aspekti, sastādot Būtiskuma matricu.

Vairāk informācijas var meklēt ALTUM mājaslapā sadaļas "Ilgtspēja un pārvaldība" apakšsadaļā "[Būtiskuma matrica](#)"

Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

Būtiskuma matrica (turpinājums)

2026.gadā plānots atjaunot Būtiskuma matricu, lai sekotu līdzi izmaiņām ietekmes pušu gaidās, kā arī ievērotu jauno ESRS (European Sustainability Reporting standards) prasības, kas, ALTUM būs saistošas par 2027.gadu.

Ilgtspējīgs finansējums

ALTUM ambīciju līmenis attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu tiek īstenots brīvprātīgi, un to nosaka (i) ieinteresēto pušu, piemēram, investoru, kredītreitingu aģentūru, starptautisko aizdevēju, [Nasdaq Baltic](#), gaidas uz ALTUM kā Latvijas attīstības finanšu institūciju, kam ir ļoti būtiska ietekme uz Latvijas tautsaimniecību, un (ii) atbilstības prasības publiskajam finansējumam, kas pieejams no ES Kohēzijas politikas un/vai ANM instrumenta, kas sniedz ieguldījumu ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānā/zaļā kursa investīciju plānā, kur ALTUM ieņem kritiski svarīgu lomu finanšu instrumentu īstenošanā MVU sektorā Latvijā.

ALTUM ambīciju līmeni ietekmē arī ilgtspējīgas finansēšanas regulējums, kas jau ir spēkā daļai ALTUM portfeļa (kā piemēram, portfelim, kas finansēts saskaņā ar ALTUM [Zaļo obligāciju ietvaru 2021](#) (iepriekš [Zaļo obligāciju ietvars 2017](#)), ņemot vērā [Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas \(ICMA\)](#) publicētos Zaļo un sociālo obligāciju principus). Lai nodrošinātu investoriem pārlicību, ka zaļo obligāciju finansējumu ALTUM ieguldīs videi draudzīgos projektos un nodrošinās noteiktu vides mērķu sasniegšanu, [CICERO](#) (Starptautiskais klimata un vides izpētes centrs/ Center for International Climate and Environmental Research, Oslo, kopš 2022.gada daļa no kredītreitinga aģentūras S&P Global) 2017.gada septembrī sniedza neatkarīgu atzinumu par ALTUM Zaļo obligāciju ietvaru 2017 un saņēma [CICERO Vidēji zaļo vērtējumu](#).

2021.gada 2.pusgadā tika aktualizēts ALTUM [Zaļo obligāciju ietvars 2021](#), ņemot vērā 2021.gada jūnijā [Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas \(ICMA\)](#) publicētos Zaļo un sociālo obligāciju principus, par ko 2021.gada decembrī atkārtoti tika saņemts [CICERO Vidēji zaļais vērtējums](#). “

2021.gada septembrī, kā pirmais uzņēmums no Latvijas, ALTUM ar savu zaļo obligāciju emisiju pievienojās [Nasdaq Sustainable Bond Network](#).

Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

Ilgspējīgs finansējums (turpinājums)

Lai arī nav saistoši ALTUM, taču ALTUM savā ikdienas darbībā ievēro starptautisko finanšu institūciju sektora praksi, tādejādi šobrīd noris EBA (Eiropas Banku iestādes) un ECB (Eiropas Centrālās Bankas) vadlīniju prasību par ESG aspektu integrāciju kredītriska pārvaldībā, tostarp aizdevumu izsniegšanā un uzraudzībā, kā arī klimata risku (Pārejas risku un klimata fizisko risku) pārvaldību tālāka integrācija ALTUM iekšējos procesos.

2022.gadā Latvijas Banka (līdz 2022.gada 31.decembrim Finanšu un kapitāla tirgus komisija) izstrādāja Latvijas finanšu sektora ilgtspējas ceļa karti, lai skaidrotu finanšu sektora uzrauga gaidas par finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku nostāju un rīcību ilgtspējas risku identificēšanas un pārvaldības jomā. Ceļa kartes mērķis ir veicināt vienotu izpratni par finanšu un kapitāla tirgus dalībniekiem noteiktiem veicamajiem soļiem ilgtspējas risku identificēšanas un pārvaldības jomā.

ALTUM ESG apņemšanās balstās uz 2022.gadā izstrādāto ceļa karti, kuras īstenošana jau vairāku gadu garumā ir veicinājusi ilgtspējīgu finanšu attīstību. Tās ietvaros ieviestie pasākumi un sasniegtie mērķi atbilst Latvijas Bankas izstrādātās ceļa kartes vadlīnijām.

Ilgspējas finansējuma klāstā īpaši izceļams ir **pārejas finansējuma** piedāvājums. **Lai sekmētu uzņēmumu veiksmīgu pāreju uz zemoglekļa ekonomiku** - mazināt sava produkta vai pakalpojuma dzīves cikla CO₂ pēdu, pielāgoties piegādes ķēžu prasībām attiecībā uz ESG mājas darbiem, stiprināt pielāgošanos klimata fizisko risku radītajai ietekmei, jau 2023.gada vasarā MVU / Lielo uzņēmumu segmentā tika ieviests īpašs "pāreju sekmējošā finansējuma" produkts. 2024.gadā tika uzsākts darbs pie **pārejas finansējuma piedāvājuma lauksaimnieku segmentā**. Pārejas finansējuma produkts lauksaimnieku segmentā, lai veicinātu, piemēram, lauksaimniecības tehnikas un produktu ražošanas energoefektivitāti un saimniecību klimatnoturību tika ieviests 2025.gada novembrī, noslēdzoties aktīvam ieviešanas posmam 2025.gada laikā gan saistībā ar produkta izstrādi lauksaimniekiem, gan vienotas Eiropas finanšu sektorā aprobētas metodoloģijas ilgtspējīgu projektu identificēšanai ieviešanas visās ALTUM aizdevumu programmās MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentiem.

ALTUM apņemies sekot labākajiem nozares piemēriem Eiropā, kas ir pauduši savu stingru nostāju, definējot sasniedzamos mērķus un neatbalstāmās nozares un projektus neatkarīgi no finansējuma izcelsmes un kas jau šobrīd nefinansē enerģijas ražošanas projektus, kuros izmanto fosilo kurināmo. Esošais klientu portfelis tiks pārskatīts, stimulējot klientu pāreju uz ilgtspējīgu attīstību, kā arī pakāpeniski atsakoties no tādu projektu finansēšanas, kas neatbilst ALTUM noteiktajiem ESG aspektiem kredītriska pārvaldībā.

Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā

Finansētie projekti, kas sekmē Vides mērķu sasniegšanu

Papildus pārejas finansējuma produktam, kas tagad pieejams ne tikai MVU/Lielu uzņēmumu segmentā, bet arī Lauksaimnieku segmentā (skat. iep. apakšsadaļu), lielu artavu projektu, kas sekmē Vides mērķu sasniegšanu, veido ANM finansējuma klimata programmas. Jāatzīmē, ka visas programmas, kuru ietvaros ir pieejams finansējums no ANM, no atbalstāmo aktivitāšu viedokļa ir ar ilgtspējības uzvaru, tikai dažādos aspektos, un iedalās (i) klimata programmas, nodrošinot DNSH principa ievērošanu Taksonomijā noteiktām vides mērķu prasībām, (ii) digitalizācijas programma ar mērķi celt produktivitāti un (iii) zemas īres namu programma ar sociālo mērķi – mazināt nevienlīdzību.

Savukārt no aizdevuma programmas, kas vēsturiski veidojās piesaistot "zaļo obligāciju" finansējumu MVU segmentā energoefektivitātes, atjaunīgo energoresursu, ilgtspējīga transporta un pašīvas ēkas sektoros, tālāk attīstījās vairākas ilgtspējīgu projektu aizdevumu programmas, kur finansējuma resursi ir gan publiskais finansējums, gan aizņemtie resursi.

Jauno darījumu apjoma pieaugumu ilgtspējīgiem aizdevumiem pozitīvi ietekmē jau kopš 2023.gada rudens piešķirtais papildus stimuls - atlaide ilgtspējīgu projektu finansējuma cenai, kas sākotnēji tiek piemērota 18 mēnešu laikā no aizdevuma piešķiršanas brīža. Līdz ar vienotas Eiropas finanšu sektorā aprobētas metodoloģijas ilgtspējīgu projektu identificēšanai ieviešanas visās ALTUM aizdevumu programmās MVU un Lauksaimnieku segmentiem ar 2025.gada novembri, **visiem ilgtspējīgiem aizdevumu projektiem** (aizdevumiem bez kapitāla atlaides) gan MVU / Lielu uzņēmumu, gan Lauksaimnieku segmentos, kas atbilst Eiropas Investīciju Bankas "zaļo projektu" rīka ietvaram ("EIB green checker"), ir pieejama **atlaide finansējuma cenai visa aizdevuma laikā**.

Ieviešot ilgtspējīgu projektu identificēšanas procesu, arī universālajās aizdevumu programmās MVU un Lauksaimnieku segmentos, kas nav īpašas ilgtspējīgu projektu aizdevumu programmas, būs iespējams identificēt ilgtspējīgus projektus.

2025.gada nogalē ALTUM ievieša divas jaunas atbalsta programmas – centralizētai siltumapgādei un biometāna ražošanai. Abu programmu kopējais pieejamais finansējums sasniedz 77 milj. euro. Atbalsts tiek sniegts kombinētā finanšu instrumenta veidā – ALTUM aizdevums ar kapitāla atlaidi vai bankas aizdevums ar ALTUM garantiju un kapitāla atlaidi.

Vairāk par ALTUM programmām uzņēmumu energoefektivitātes uzlabošanai un ilgtspējai var lasīt [šeit](#), bet par daudzīvokļu māju energoefektivitātes programmu pieejams [šeit](#).

ALTUM [Energoefektivitātes tehniskā kompetences centra komanda](#) konsultē uzņēmumus par energoefektivitātes izpēti un energoauditu veikšanu, kā arī investīciju projektu tehniskās dokumentācijas sagatavošanu. Mūsu komandas pieredze veidojusies kopš 2017.gada, kad ALTUM izlaida Zaļās obligācijas, lai piesaistītu līdzekļus ilgtspējīgu projektu finansēšanai.

Komandas zināšanas par energoefektivitātes risinājumiem un tirgus tendencēm neaprobežojas tikai ar standarta risinājumiem, veidojot papildus pievienoto vērtību klientiem. Pēdējo trīs gadu laikā konsultētie uzņēmumu projekti, ja tiktu īstenoti visi energoauditu ieteikumi, nodrošinātu vairāk nekā **14,000 t CO₂e** ietaupījumu gadā.

2025.gadā konsultēto projektu kopējais CO₂ ietaupījums sasniedz **9,050 t CO₂e** (2024: 1,093 t CO₂e) gadā. Būtisku pieaugumu 2025.gadā veidoja jau 2024.gadā uzsāktais konsultāciju projekts - **vairāk nekā 300 publisko ēku energoauditi Rīgā**.

Finansētie projekti, kas sekmē Sociālo mērķu sasniegšanu

ALTUM kā attīstības finanšu institūcija dažādību un vienlīdzīgas iespējas nodrošina ne tikai organizācijas iekšējā vidē, bet arī daudz plašākā tvērumā, ar pozitīvu un jēgpilnu ilgtermiņa ietekmi uz būtiski plašāku indivīdu loku un visu sabiedrību kopumā.

Sniedzot savu tiešu ieguldījumu Latvijas sabiedrības attīstībā, ALTUM nodrošina vienlīdzīgas iespējas finansējuma pieejamībai

- (i) sociāli nozīmīgu projektu realizēšanai,
- (ii) sociāli jūtīgām iedzīvotāju grupām,
- (iii) biznesa uzsākšanai un attīstībai lauku teritorijās neatkarīgi no profesijas vai vecuma, kā arī
- (iv) sociālajiem uzņēmumiem, attīstot sociālo uzņēmējdarbību un iesaistot darba tirgū cilvēkus, kam citādi nebūtu iespējas pilnvērtīgi integrēties sabiedrībā.

Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā (turpinājums)

Finansējot sociāli nozīmīgus projektus, ALTUM darbības pozitīvā ietekme dažādības un vienlīdzības veicināšanā sniedzas tālu ārpus organizācijas robežām. Sociālie mērķi tiek realizēti līdz ar ikdienas atbalsta finanšu instrumentiem - aizdevumiem, garantijām un ieguldījumiem iespējkapitāla fondos, kas nodrošina finanšu resursu pieejamību uzņēmumiem un māsājniecībām. Finansējums tiek piešķirts jomās, kuras valsts izvirzījis kā atbalstāmas un svarīgas, tādejādi veicinot tautsaimniecības attīstību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu.

Jāatzīmē, ka 2025.gadā strauji attīstās ANM zemas īres namu būvniecības programma, izsniegtais aizdevumu apjoms sasniedz nepilnus 27 milj. eiro, **sekmējot sociālo mērķu sasniegšanu Latvijas reģionos**. Programmas ietvaros tiek sniegts atbalsts triju vai vairāk dzīvokļu zemas īres un energoefektivitātes prasībām atbilstošu dzīvojamo māju būvniecībai reģionos ar mērķi veicināt mājokļu pieejamību māsājniecībām, kas nevar atļauties mājokli uz tirgus nosacījumiem.

Redzot lielo pieprasījumu, programmas finansējuma apjoms ir palielināts sasniedzot 100 milj. eiro. Līdz 2025.gada beigām piešķirti aizdevumi par 56 milj. eiro, jau šobrīd 10 dažādās Latvijas pilsētās notiek projektu īstenošana, kas ļaus izveidot 676 jaunus dzīvokļus zemas īres namu programmā.

ANM zemas īres mājokļu programmas finansēto projektu atrašanās vietas 2025:

Lai mazinātu ģeogrāfiskos šķēršļus mājokļu iegādei reģionos, kur līdz šim hipotekārā kredītēšana bijusi ierobežota, 2025.gada oktobrī ALTUM pirmo reizi uzsāka **programmu mājokļu aizdevumiem reģionos**. Aizdevumi ir pieejami tikai mājokļa iegādei ārpus Rīgas un Pierīgas teritorijām, un aizdevuma maksimālā summa ir līdz 74 tūkstošiem eiro. Programma darbosies līdz 2029.gada beigām un tās apjoms ir līdz 105 miljoniem eiro. Programmas nolūks ir paplašināt kredītēšanas ģeogrāfiju reģionos, kur komercbanku aktivitāte līdz šim bijusi zemāka tirgus apjoma un augstāku risku dēļ. ALTUM šajā programmā uzņemas augstāku risku, radot precedentus nākotnes darījumiem un veidojot tirgus praksi, kas nākotnē ļaus aktīvāk iesaistīties arī komercbankām. Programmas pirmajā mēnesī iedzīvotāju interese bija liela – tika saņemti vairāk nekā 100 aizdevumu pieteikumi.

Augošs pieprasījums ir arī ALTUM izveidotajam piedāvājumam reģionos, kas ļauj **aizdevumus līdz 100 tūkstošiem eiro piešķirt ar samazinātām nodrošinājuma prasībām**. Dati liecina, ka šis ir īpaši aktuāls piedāvājums uzņēmējiem reģionos – aptuveni 70 % no darījumiem ir ārpus Rīgas, un vidējā pieprasītā aizdevuma summa ir 34 tūkstoši eiro. Kopumā saņemti aizdevumu pieteikumi par vairāk nekā 75 miljoniem eiro, iezīmējot nemainīgi augošu pieprasījumu kopš nodrošinājuma atvieglojumu ieviešanas 2024.gada sākumā.

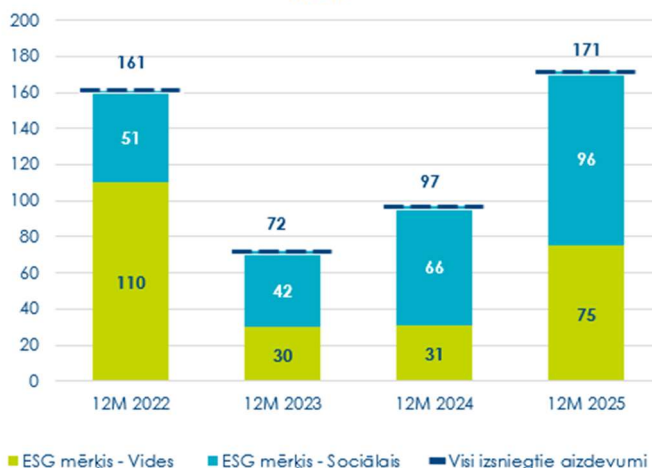
Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā (turpinājums)

Kopsavilkums par ALTUM jauno darījumu, kas sekmē Vides un Sociālo mērķu sasniegšanu, apjomu

Sociālo mērķu sasniegšanā privātpersonu segmentā būtiskāko devumu sniedz mājokļu garantijas, kur 2025.gadā izsniegto garantiju apjoms sasniedza 58 milj. eiro (2024: 39 milj. eiro). Savukārt pateicoties lielajam pieprasījumam ANM zemas īres mājokļu būvniecības programmā, izsniegto aizdevumu apjoms sasniedz 2025.gadā sasniedz nepilnus 27 milj. eiro (2024: 5.6 milj. eiro).

Privātpersonu segments - jauno darījumu apjoms*
MEUR

* Jaunie darījumi aizdevumu, garantiju un grantu portfeļos

Savukārt **Privātpersonu segmentā** izsniegto aizdevumu apjoms projektiem, kas **sekmē vides mērķu sasniegšanu**, sastāda 48 milj. eiro apmērā (2024: 14 milj. eiro), ko veido aizdevumi daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai. Ļoti būtisko izsniegto apjoma pieaugumu salīdzinot ar 2024.gadu (+34 milj. eiro) ietekmē gan ANM DME programma, kas sasniegusi izsniegšanas apjomus pilnā apmērā, kā arī lielais pieprasījums 2025. gada pavasarī atvērtajam DME 3 programmai rezultējoties izsniegtajos apjomos jau 2025.gada nogalē. To papildina arī izsniegtās garantijas šajās programmās, kopumā 27 milj. eiro apmērā 2025.gada laikā.

MVU segments - jauno darījumu apjoms*
MEUR

* Jaunie darījumi aizdevumu, garantiju un grantu portfeļos

Izsniegtie ilgtspējas aizdevumi MVU segmentā, kas **sekmē vides mērķu sasniegšanu** sastāda 39 milj. eiro (2024: 36 milj. eiro) – izteikti energoefektivitātes un atjaunīgo energo resursu sektoros, jo īpaši 2025. gadā akcentējami enerģijas uzkrāšanas infrastruktūras projekti un attiecīgi mazāk zaļo ēku un ilgtspējīga transporta sektoros. Izsniegtie aizdevumu apjomi ilgtspējas projektiem 2025. gadā ir līdzīgi salīdzinot starp ANM finansējuma un cita finansējuma programmām. Tāpat arī no sniegtajām garantijām nepilni 10 milj. eiro ir atjaunīgo enerģijas projektu (saules parki, enerģijas uzkrāšanas infrastruktūra) realizācijai.

Savukārt izsniegto aizdevumu apjomu projektu, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu, finansēšanai veicinājusi starta un mikro aizdevumu programmas, ar izteiktu fokusu uz finansēšanu reģionos.

Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā (turpinājums)

Kopumā 2025.gadā ALTUM finansēto jauno projektu, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu, **kopējais ieguldījums CO₂ samazinājumā sasniegs 21.4 tūkst. tonnas CO₂e gadā** (2024: 15.3 tūkst. tonnas). Gandrīz pusi (47%) no šī apjoma veido enerģijas uzkrāšanas infrastruktūras projekti. Pateicoties tam atjaunīgo energoresursu sektora jauno projektu kopējais ieguldījums CO₂ samazinājumā veido 73% no kopējās pozitīvās ietekmes, savukārt energoefektivitātes sektora projekti – 27%.

Analizējot pa segmentiem, ALTUM finansēto projektu, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu MVU segmentā, kopējais plānotais ieguldījums CO₂ samazinājumā sastāda 649 tonnas CO₂e (2024: 422 tonnas) gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro.

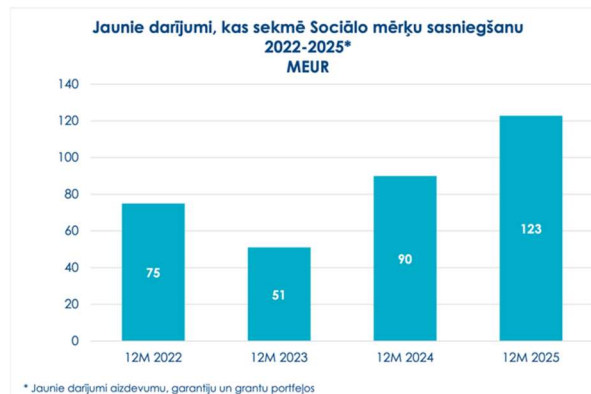
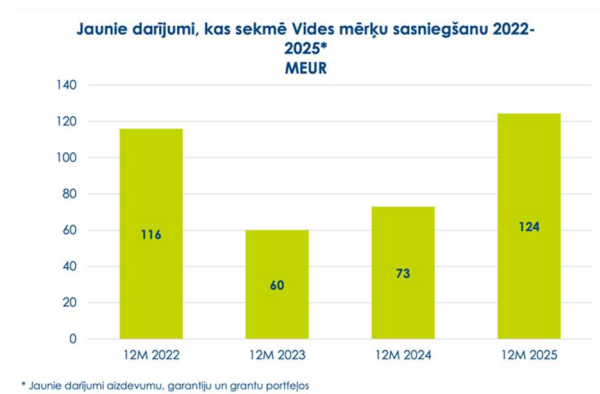
Jāatzīmē, ka MVU zaļo ēku CO₂ samazinājums netiek aprēķināts, tādejādi šādu projektu pozitīvais ieguldījums ilgtspējā ir vērtējams vēl papildus.

Savukārt ALTUM finansēto projektu, kas veicinājis vides mērķu sasniegšanu privātpersonu segmentā, kopējais plānotais ieguldījums CO₂ samazinājumā sastāda tikai 21 tonnu CO₂e (2024: 25 tonnas) gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro, lai arī sagaidāmais primārās enerģijas samazinājums projektos sasniegs 30%. Taču tas skaidrojams ar lielāku ieguldījuma īpatsvaru projektā, kā arī aprēķinā iekļautās būtiski zemākas CO₂e pēdas siltumenerģijas piegādātāju enerģijai - acīmredzams uzlabojums, kas veikts pēdējo gadu laikā siltumenerģijas ražošanas risinājumu nomaiņai ar pozitīvāku ietekmi uz vidi.

Augstāk minētās aktivitātes sniedzot aizdevumus, garantijas un grantus daudzdzīvokļu māju un privātmāju energoefektivitātes uzlabošanas programmās Privātpersonu segmentā un ilgtspējīgu projektu realizācijai MVU segmentā rezultējušās sekojošos jauno darījumu apjomos Vides mērķu sasniegšanā:

Savukārt aktīvi sniedzot garantijas mājokļa iegādei un aizdevumus zemas īres namu programmā (Privātpersonu segments) un nodrošinot uzņēmumiem reģionos pilnu spektru valsts atbalsta finanšu instrumentus ALTUM jauno darījumu apjomi Sociālo mērķu sasniegšanā ir sekojoši:

ESG risku pārvaldība

Vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības jēdziens (ESG) apzīmē pieeju, kas nosaka atbilstošu organizācijas uzvedības modeli. Pēdējo gadu laikā ESG ir kļuvis arvien nozīmīgāks, politikas veidotāji, finanšu sektors un sabiedrība ir sākuši pievērst arvien lielāku uzmanību uzņēmumu ietekmei uz sabiedrības labklājību un savu ietekmi klimata pārmaiņu mazināšanā. Iestājoties ESG riskiem, var būt negatīva ietekme uz kredītrisku, aktīviem, finanšu un peļņas rādītājiem vai ALTUM reputāciju.

2023.gadā ir izstrādāta ALTUM ESG risku būtiskuma analīzes metodoloģija un pēc tās veikta ALTUM ESG risku būtiskuma analīze. ESG risku būtiskuma analīze primāri atspoguļo riskus, kas var ietekmēt ALTUM kredītportfeli (aizdevumu kredītportfeli, aizdevumu nodrošinājumu portfeli un garantiju portfeli) un var rasties no tā klientiem, izejot no viņu darbības industrijas, finansēto projektu industrijas un klientu vai projektu ģeogrāfiskā izvietojuma. ESG risku būtiskuma analīzes ietvaros ALTUM kredītportfelis tiek izvērtēts no klimata risku aspekta – pārejas risku un klimata fizisko risku griezumā par aizdevumu kredītportfeli, aizdevumu nodrošinājumu portfeli un garantiju portfeli MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos, Ņemot vērā ALTUM aizdevumu portfeļa amortizācijas struktūru klimata riski tiek vērtēti sekojošos laika nogriežņos – (i) nākamie 3 gadi, (ii) 2029. – 2040.gads un (iii) pēc 2040.gada.

Pārejas riski būtiski ietekmē uzņēmumu ekonomisko aktivitāti, kas savukārt rada tiešu ietekmi uz ALTUM uzņēmumu spēju veikt aizdevumu atmaksu vai arī saglabāt nodrošinājuma tirgus vērtību. Tie var tieši vai netieši rasties saistībā ar klientu pielāgošanās procesu, pārejot uz zemu oglekļa emisiju un ilgtspējīgāku ekonomiku. Pārejas risku var paaugstināt, piemēram, strauja jaunas klimata un vides politikas pieņemšana attiecībā par SEG emisiju samazinājumu, konkurentu tehnoloģiskais progress vai tirgus un patērētāju paradumu maiņa, kad klienta spēja pielāgoties lielā mērā atkarīga no nepieciešamo pielāgošanās investīciju projektu savlaicīgas realizācijas.

Metodoloģija ESG risku būtiskuma analīzei Pārejas risku izvērtēšanai balstīta uz ECB vadlīnijām, ECB stresestu ziņojumiem un UNEP FI Pārejas risku metodoloģiju, kas savukārt balstīta TCFD Rekomendācijās. Izmantojot šo metodoloģiju, katra projekta pārejas riska pakāpe izvērtēts sektora / nozares līmenī (NACE kodu 4.līmenis) 5 balļu skalā Zems – Ļoti augsts. Tabulā redzams aizdevumu kredītportfelis ar Augstu un Ļoti augstu Pārejas riska pakāpi, uz 2025. un 2024.gada beigām, balstoties uz veikto izvērtējumu sektora / nozares līmenī.

Tab.1 Aizdevumu kredītportfelis ar Augstu / Ļoti augstu Pārejas riska pakāpi nozares sektoru griezumā

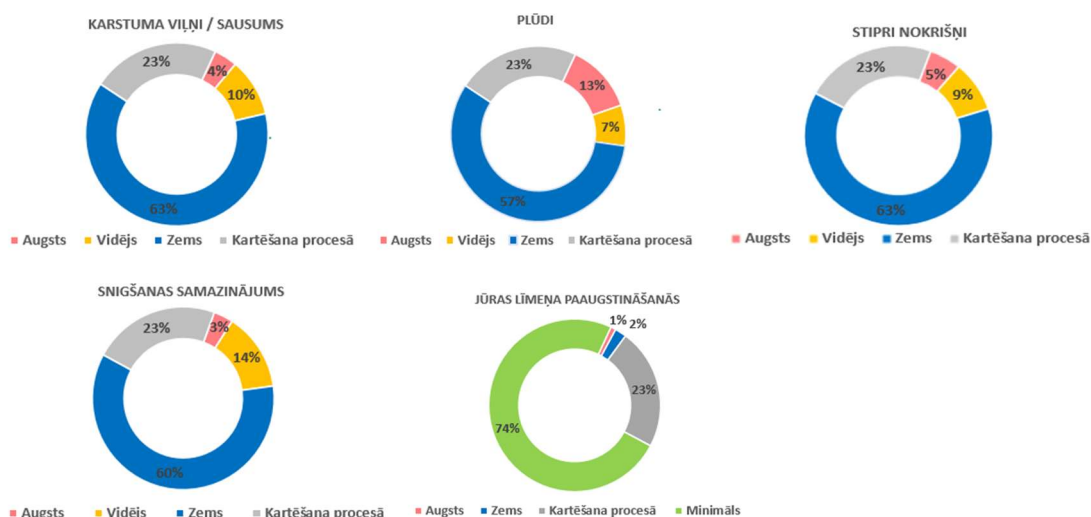
	31.12.2025.		31.12.2024.	
	'000 EUR	% no Kopējā kredītportfeļa	'000 EUR	% no Kopējā kredītportfeļa
Lauksaimniecība	30 895	3%	29 248	4%
Koksnes un papīra izstrādājumu ražošana	85 026	9%	74 307	11%
Pārtikas un dzērienu ražošana	97 868	11%	34 674	5%
Metāla izstrādājumu ražošana	23 210	3%	16 871	2%
Ķīmijas izstrādājumu ražošana	23 411	3%	10 483	2%
Būvmateriālu ražošana	10 876	1%	14 961	2%
Patēriņa preces	242	0.03%	715	0.1%
Loģistika	3 760	0.4%	2 173	0.3%
Cits	706	0.1%	1 976	0.3%
Ar augsta / ļoti augsta Pārejas riska pakāpi	275 994	30%	185 408	27%
Kopējais kredītportfelis¹	910 384	100%	687 950	100%

* Kopējais kredītportfelis: bruto kredītportfelis un ārpusbilances saistības par piešķirtajiem aizdevumiem uz pārskata perioda beigām

ESG risku pārvaldība (turpinājums)

2024.gadā tika izstrādāts klimata fizisko risku novērtējuma rīks, ko piemērot individuālā līmenī liela apjoma darījumu skaita portfeļa uzraudzībai. Uz 2025.gada beigām ir veikta klimata fizisko risku kartēšana darījumu līmenī MVU/Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentiem piemērojot jaunizstrādāto rīku. Privātpersonu segmenta aizdevumu darījumu, tāpat kā leguldījumu īpašumu individuālā kartēšana šobrīd vēl procesā.

Tab.2 Klimata fizisko risku kartējums aizdevumu kredītportfelim uz 2025.gada 31.decembri:

* Klimata fizisko risku kartējums veikts uz Kopējo kredītportfeli – bruto kredītportfeli (iekļaujot aizdevumus ar kapitāla atlaidi) un saistības par aizdevumu izsniegšanu, kas uz 2025.gada beigām sastāda 910 milj. eiro.

Savukārt attiecībā par ESG aspektu integrāciju kredītriska pārvaldībā, 2025.gadā tiek turpināts aktīvs darbs pie ESG scoringa modeļa integrācijas aizdevuma izsniegšanas procesos. Tas tiks pielietots MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos jaunu darījumu izvērtēšanas procesā virs noteikta būtiskuma sliekšņa, kā arī pie esošā portfeļa un ķīlu novērtējuma uzraudzības. ESG scoring modelis ļaus arī noteikt pārejas riska pakāpi individuālajā darījumu līmenī. ESG scoring modeļa ieviešana notiek pakāpeniski, sākotnēji plānotais 2025.gada pavasaris, ņemot vērā klientu gatavību aizpildīt 2024.gada aprīlī publicēto vienoto banku ESG anketu, lai iegūtu informāciju ESG risku izvērtējumam un attiecībā uz plānotajiem/faktiskajiem klientu ilgtspējas KPI's datiem, šobrīd pārceļts uz 2026.gada pavasari. Kopš 2024.gada noris regulāra darbinieku apmācības programma, lai veiksmīgi integrētu individuālo ESG izvērtējumu aizdevumu izsniegšanas un aizdevuma portfeļa uzraudzības procesos.

Tiešās ietekmes mazināšana

Lai gan ALTUM kā attīstības finanšu institūcijas tiešā ietekme uz vidi ir salīdzinoši neliela, neskatoties uz to, ALTUM ir mērķis turpināt samazināt pašu radīto ietekmi uz apkārtējo vidi.

Viens no pasaulē plašāk lietotajiem aprēķinu ietvariem CO₂ jeb siltumnīcefektu radošos gāzu (SEG) emisiju mērīšanai ir Greenhouse Gas Protocol (GHGP) izstrādātais standarts jeb SEG protokols, kas ir brīvprātīgs uzskaites un ziņošanas mehānisms attiecībā uz SEG emisijām. ALTUM izmanto to par pamatu, lai brīvprātīgi veiktu uzņēmuma CO₂ pēdas aprēķinus, datu uzskaiti un attiecīgi vēlākā posmā salīdzināšanu un publiski ziņotu par saviem rezultātiem. Lai datu apkopošana būtu strukturēta un salīdzināma, SEG protokols tiek balstīts uz 3 tvērumiem jeb Scopes:

- 1.tvēruma emisijas (Scope 1) tiešās emisijas jeb SEG emisijas, kuras rodas un tiek ražotas uzņēmumā un kuras tas kontrolē. Tvērums attiecas uz siltumnīcefekta gāzēm, kas tiek emitētas, veicot savu uzņēmējdarbību vai ražojot produktus;
- 2.tvēruma emisijas (Scope 2) netiešās SEG emisijas no iepirtās elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas;
- 3.tvēruma emisijas (Scope 3) visas pārējās netiešās emisijas vērtību ķēdē, sākot ar loģistiku, piegādātājiem, produktu izmantošanas u. c. emisijas ārpus uzņēmuma.

ESG risku pārvaldība (turpinājums)

Tiešās ietekmes mazināšana (turpinājums)

Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību 2025.gadā ALTUM iekļauj datus par Scope 1 un Scope 2.

CO₂ pēdas nospiedums ir kopējā oglekļa dioksīda emisijas mērs, kas tieši un netieši tiek izraisīts ar ALTUM darbību. ALTUM mēra savu CO₂ pēdu kopš 2018.gada un aprēķini tiek veikti saskaņā ar MK 2018.gada 23.janvāra noteikumiem Nr.42 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika". Aprēķinos izmantoti emisiju faktori no minētajiem Ministru Kabineta noteikumiem (dabasgāzei un degvielai) un Klimata un enerģētikas ministrijas publicētās informācijas (centralizētai siltumapgādei un elektroenerģijai). Centralizētās siltumapgādes un elektroenerģijas emisiju aprēķinā izmantoti emisiju faktori ar -1 gada nobīdi, tas ir, tiek izmantoti 2024. gada emisiju faktori.

2025.gadā (Scope 1 un Scope 2) **radīto emisiju apjoms sastāda 78 tCO₂e, (2024: 69 tCO₂e)**, kas ir par 64% mazāk nekā 2018.gadā (216 tCO₂e). Salīdzinot ar 2024.gadu, Scope 1 un Scope 2 radīto emisiju apjoms pieaudzis par 12%. Tas skaidrojams ar aprēķina pieejas maiņu - patērīja nekustamo īpašumu objektos, kur ALTUM ir biroja telpas, iekļaušanu kopējā CO₂ pēdas nospiedumā.

Benzīns

23.0 tCO₂e

Kopā: 23.0 tCO₂e

elektroenerģija

14.3 tCO₂e

siltumenerģija

40.3 tCO₂e

Kopā: 54.6 tCO₂e

Lai sasniegtu savu nodomu samazināt SEG emisijas, 2018.gadā tika veikts arī uzņēmuma energoaudits, kura ietvaros tika analizēts uzņēmuma dabasgāzes, transporta un elektroenerģijas patēriņš un definēti iespējamie energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi. Balstoties uz energoaudita secinājumiem un rekomendācijām, ALTUM ik gadu īsteno uzņēmuma energoefektivitātes paaugstināšanas mērķētus pasākumus: tiek veikti darbi, kas vērsti uz darbību un ēku energoefektivitātes uzlabošanu, komandējumu skaita samazināšanu, izmantojot attālināto sapulču formātu, attālinātu darbu un pāriešanu uz energoefektīvu autoparku uzņēmuma vajadzībām. Īpašs uzsvars tiek likts uz darbinieku izglītošanu, veicinot viņu attieksmes maiņu un palielinot apņemšanos mazināt arī savu individuālo ietekmi uz vidi.

Vērtējot CO₂ emisiju intensitāti:

Uz vienu ALTUM darbinieku **2025.gadā radījām 0.30 tCO₂** (2024.gadā 0.27 tCO₂e), kas ir par 69% mazāk kā 2018.gadā (2018: 0.97 tCO₂e).

Uz 1 miljonu eiro ALTUM bruto finanšu instrumentu portfeļi, **2025.gadā tika saražots 0.052 tCO₂**, kas ir par 7% mazāk nekā 2024.gadā (2024: 0.056 tCO₂e emisijas uz 1 milj. eiro finanšu instrumentu portfeļi). **Kopš 2018.gada reģistrēts 87% samazinājums** (2018: 0.41 tCO₂e emisijas uz 1 milj. eiro finanšu instrumentu portfeļi). Kopš 2018.gada ALTUM ne tikai samazinājis radīto emisiju apjomu, bet arī būtiski palielinājis bruto kredītporfeļa apjomu.

Atzinumu par siltumnīcefekta gāzu emisijas apjomiem ALTUM izstrādāja un 2026.gada martā apstiprināja tehnisko ekspertu SIA "[energi](#)".

ESG risku pārvaldība (turpinājums)

Tiešās ietekmes mazināšana (turpinājums)

ALTUM cenšas pēc iespējas samazināt radīto atkritumu daudzumu, šķiro atkritumus, nodrošina birojās atsevišķas atkritumu tvertnes baterijām (bīstamajiem atkritumiem), cenšas veicināt otrreizējo pārstrādi un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas ir tieši saistītas ar ALTUM darbību.

Galvenās darbības, kas tiek īstenotas:

Nomainīta un uzlabota apkures sistēma centrālajā birojā

Nomainīts autoparks, būtiski samazinot degvielas patēriņu un CO₂ izmešu daudzumu

LED apgaismojuma uzstādīšana birojās, kā arī uzstādīti kustību sensori noteiktās zonās

Nodrošināta atkritumu šķirošana

Ieviesta digitāla dokumentu vadības sistēma

Samazināts biroja papīra patēriņš un pastāvīga izlietotā papīra nodošana otrreizējai pārstrādei

Uzstādīti dzeramā ūdens filtri, atsakoties no ūdens PET pudelēs

Nodrošināts telpu uzkopšanas pakalpojums, iekļaujot videi draudzīgu līdzekļu lietošanu

Jumta siltināšanas darbi, kas būtiski samazina siltuma zudumu

Izveidota velo stāvieta un dušas telpas

Netiešās ietekmes mazināšana

Vairāk par ALTUM netiešās ietekmes mazināšanu lasīt sadaļā "**Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā**".

ESG - Sociālais aspekts (Social)

ALTUM Personāla pārvalde

ALTUM Personāla politika nosaka ilgtspējīgas personāla vadības pamatprincipus, lai nodrošinātu vienotu un efektīvu personāla vadību uzņēmumā. ALTUM mērķis ir piesaistīt, saglabāt un attīstīt kvalificētus, profesionālus un motivētus darbiniekus augstas uzņēmuma darbības efektivitātes sasniegšanai, kā arī lai nodrošināt tiesību normu ievērošanu darba attiecībās, darba organizācijas pilnveidošanu un veicināt darbinieku attīstību un lojalitāti ALTUM.

Dažādība, iekļaujoša darba vide un cilvēktiesības

ALTUM personāla politika balstās uz ilgtspējīgas personālvadības principiem, kas stiprina vienlīdzību un cieņpilnu darba vidi. Vienlīdzīgas iespējas tiek nodrošinātas visos nodarbinātības posmos – atlasē, attīstībā, izaugsmē un atalgojumā.

ALTUM prakse ir pilnībā saskaņota ar ES Vienlīdzīgas attieksmes direktīvu, ES nodarbinātības stratēģiju dažādības un iekļaušanas jomā un ANO Cilvēktiesību vadlīnijām uzņēmējdarbībā. Visos personāla vadības procesos ALTUM ievēro cilvēktiesības. ALTUM ir izstrādāts Ētikas kodekss un darbojas trauksmes mehānisms.

Būtiskākais 2025.gadā:

- saglabāts salīdzinoši **zems darbinieku mainības līmenis – 8,5%** (2024: 7%), kas apliecina stabilas un ilgtspējīgas darba attiecības;
- **vidējais darba stāžs – 11 gadi** (2024: 10 gadu), ilgākais – 32 gadi (2024: 31); darba attiecīgu ilgums mazina zināšanu zuduma risku;
- ziņojumu trauksmes mehānismā un Ētikas komisijai izskatīšanā **nav saņemts neviens pārkāpumu ziņojums** (2024: neviens ziņojums) par diskrimināciju, cilvēktiesību pārkāpumiem vai darba tiesību neievērošanu;
- pilnveidota AS „Attīstības finanšu institūcija Altum” dažādības, vienlīdzības un iekļaušanas politika, paplašinot fokusu dažādu grupu iekļaušanai;
- ALTUM turpina dalību **Latvijas Dažādības hartā** un kustībā **“Dažādībā ir spēks”**, stiprinot savas saistības pret iekļaujošu kultūru.

Darbinieku struktūra, piesaiste un darba vide

ALTUM nodrošina mūsdienīgu, drošu un iekļaujošu darba vidi, kas atbalsta dažādas dzīves situācijas un darba formas. Visos personāla vadības procesos ALTUM ievēro cilvēktiesības. ALTUM ir izstrādāts Ētikas kodekss un darbojas trauksmes mehānisms.

Ar visiem darbiniekiem ir noslēgti darba līgumi, un pilna slodze tiek nodrošināta **99,2%** darbinieku, vienlaikus piedāvājot elastīgu darbu un attālinātas darba iespējas, kas mazina sociālos riskus un atbalsta dzīves un darba līdzsvaru. ALTUM tiek īstenota nulles tolerance pret diskrimināciju pēc jebkuras pazīmes.

Darbinieku profils 2025.gadā:

- vidējais darbinieku skaits – **258** (2024: 253), no tiem **70% sievietes, 30% vīrieši**;
- Dzimumu līdzsvars Valdē – **31.3% sievietes / 68.7% vīrieši** no Valdes locekļiem;
- vidējais vecums – **46 gadi**; vecuma struktūra līdzsvarota;
- vadītāju sastāvā **64% sievietes**, kas pārsniedz ES vidējo rādītāju un atbilst **ES dzimumu līdzsvara vadības amatos** mērķiem;
- ALTUM seko dažādības indikatoriem: dzimums, vecums, atalgojuma struktūra, vadības līmeņu līdzsvars;
- visi 40 izsludinātās amatu vakances savlaicīgi aizpildītas, bet no 12 iekšējiem konkursiem **5 amata vakances aizpildīja ALTUM darbinieki**, veicinot iekšējo izaugsmi;
- paaugstinājumu amatā saņēma **8%** darbinieku.

ALTUM piedāvā prakses programmas studentiem sadarbībā ar vadošajām augstskolām, un 2025.gadā tika nodrošinātas **7 prakses vietas** (2024: 8).

ESG - Sociālais aspekts (Social) (turpinājums)

ALTUM Personāla pārvalde (turpinājums)

Darba apstākļi, labbūtība un drošība

ALTUM atalgojuma sistēma nodrošina **vienlīdzīgu atalgojumu par vienādas vērtības darbu**, kas atbilst **ES caurspīdīga atalgojuma direktīvas** un **ES dzimumu līdztiesības** prasībām. Atalgojuma noteikšanā tiek izmantoti neatkarīgi tirgus dati, tostarp *Figure Baltic Advisory* atalgojuma pētījumi.

Lai atbilstu ES caurspīdīga atalgojuma direktīvas prasībām, ALTUM regulāri monitorē dzimumu atalgojuma atšķirības, vadītāju un speciālistu dzimumu līdzsvaru un vecuma struktūru, savlaicīgi identificējot iespējamās riska tendences.

Amatāla noteikta, balstoties tirgus datus un amatu vērtēšanā, nodrošinot vienlīdzīgu atfīdzību par vienādas vērtības darbu. **2025.gadā vispārējā atšķirība darba samaksai starp sievietēm un vīriešiem uzņēmuma darbinieku vidū ir 8.4%**, dzimumu darba samaksas atšķirība augstākā un vidējā līmeņa vadītāju vidū **4.9%**.

2025.gadā ALTUM stājies spēkā **jauns Darba koplīgums**, nodrošinot labumu un atvieglojumu grozu darbiniekiem, kas nodrošina **dažādu darbinieku grupu vajadzības**.

Darbiniekiem pieejamie labumi:

- veselības apdrošināšana ar plašu ambulatoro un stacionāro pakalpojumu klāstu, tai skaitā atbalstu mentālajai veselībai;
- nelaimes gadījumu apdrošināšana no pirmās darba dienas;
- papildu brīvdienas, kas izmantojamas dažādām dzīves situācijām (piem., ģimenes aprūpe, reliģiskie svētki, atpūta, veselība);
- pabalsti noteiktos dzīvos notikumos un veselības uzlabošanai.

Bērna kopšanas atvaļinājumu 2025.gadā izmantoja 5 (2024: 6) darbinieces.

Labbūtība un drošība

ALTUM nodrošina mūsdienīgus, ergonomiskus un drošus darba apstākļus, organizē dažādas labbūtības aktivitātes darbiniekiem.

Galvenie rezultāti 2025.gadā:

- veselības apdrošināšana visiem pastāvīgajiem darbiniekiem, t.sk. mentālās veselības pakalpojumu pieejamība;
- nelaimes gadījumu apdrošināšana visiem darbiniekiem;
- ikgadējā projekta "Veselības mēnesis" ietvaros mācības par veselīgu dzīvesveidu, produktivitāti un mentālo veselību;
- sporta aktivitātes, piemēram, staigāšanas izaicinājums, kur kopā sasniegti 26,3 miljoni soļu un pozitīva CO₂ ietekme (5.9 t CO₂);
- korporatīvie pasākumi un kopīgas komandu aktivitātes;
- ievadpamācības darba aizsardzības jomā, regulāras instruktāžas, veselības pārbaudes un pirmās palīdzības mācības visiem darbiniekiem;
- epidemioloģiskā drošība: vakcinācijas, individuālie aizsardzības līdzekļi, testi un higiēnas resursi.

Šīs aktivitātes 2025.gadā veidojušas **nozīmīgu ieguldījumu darbinieku labbūtības un veselīgas darba vides nodrošināšanā**.

ESG - Sociālais aspekts (Social) (turpinājums)

ALTUM Personāla pārvalde (turpinājums)

Izglīdība, profesionālā attīstība un sabiedrības iesaiste

ALTUM attīsta mācīšanās kultūru, kas balstīta ilgtermiņa prasmju un kompetenču attīstībā, un veicina darbinieku nepārtrauktu profesionālo izaugsmi.

Zināšanas un prasmes pilnveidotas publiskās mācību grupās, uzņēmuma mācību grupās un īpaši pielāgotās programmās. Mācību procesa organizēšanā izmantoti piemērotākie risinājumi profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai.

2025.gadā darbinieki piedalījās **141** (2024:140) mācību pasākumā, apmācībām veltot vidēji **24** (2024: 29) **stundas gadā**.

Stratēģiskās apmācību prioritātes:

- digitālās prasmes un drošība;
- līderība un iekļaujošas vadības kompetences;
- korupcijas un interešu konflikta novēršana;
- energoefektivitātes un datu analītikas zināšanas;
- obligātās mācības par ugunsdrošību, IT drošību un datu aizsardzību.

ALTUM piedāvā prakses programmas studentiem sadarbībā ar vadošajām augstskolām, un 2025.gadā tika nodrošinātas **7 prakses vietas** (2024: 8), veidojot nākotnes talantu bāzi. Ar vienu no praktikantiem pēc prakses nodibinātas darba attiecībās.

2025.gadā pilnveidota jauno darbinieku ievadprogramma, uzsākt darbs pie vienotas mentoru mācību programmas izveides.

Sadarbības partneru vērtējums

Banku apmierinātība

2025.gadā ALTUM mainīja sadarbības partneru – banku un nebanku kredītētāju - novērtējuma metodoloģiju, mainot fokusu no iesaistes mērījumiem, kas balstījās uz faktoru analīzi, uz operatīvu un nepastarpinātu servisa apmierinātības mērījumiem pēc katra darījumi. Līdzšinējā faktoru analīze ALTUM palīdzēja būtiski pilnveidot produktu, kur tās sākumposmā tika testēts servisa modelis, pakalpojuma nodrošināšanas ātrums, datu apmaiņas formāti, ikdienas komunikācija ar ārējiem partneriem u.c. faktori. Pētījuma modelis kalpoja kā rīks, lai korekti pilnveidotu procesus, ieviestu IT uzlabojumus drošai datu apmaiņai, pielāgotu servisa apkalpošanas standartu. Pēdējos pētījumos sistēmiski tika sasniegti augsti rādītāji svarīgākajos faktoros, pieprasot jaunu pieeju - operatīviem mērījumiem, kas ļauj saņemt atgriezenisko saiti pēc katra darījuma.

Jaunā pieeja ļauj operatīvi mērīt: 1) darījumu apstrādes procesu, 2) dokumentu prasības, 3) eksperta iesaisti, 4) darījumu nodrošināšanas ātrumu.

Apkopotās aptaujas atbildes atklāj vairākas būtiskas atziņas:

- Visbiežākais vērtējums galvenajiem jautājumiem ir "4 labi" un "5 izcili", kas norāda uz izteikti pozitīvu sadarbību, kur 88% pozitīvi novērtē procesu sakārtotību; 92% - novērtē skaidrību dokumentu prasījumos; 87% - saņēma pietiekamu Altum darbinieku atbalstu.
- Daļa respondentu norādīja, ka lēmumu pieņemšanas ātrums ir "6–10 dienas", kas atbilst šī brīža noteiktajam termiņam 10 dienas.
- Mērījuma respondenti uzsver skaidras komunikācijas un efektīvu procesu nozīmi apmierinātības uzlabošanā, kas arī iekļauti 2026.gada komunikācijas plānā.

ESG - Sociālais aspekts (Social) (turpinājums)

Sadarbības partneru vērtējums (turpinājums)

Klientu pieredze un apmierinātība

2025.gadā gadā ALTUM turpināja sistemātiski mērīt klientu apmierinātību, nosūtot aptauju visiem klientiem, kuri saņēmuši pozitīvu vai negatīvu lēmumu par finansējumu. Aptaujas rezultāti liecina par stabilu un nemainīgi augstu klientu novērtējumu ALTUM pakalpojumu kvalitātei. ALTUM darbinieku profesionālā kompetence un klientu apkalpošanas līmenis arī 2025.gadā saglabāja ļoti augstu vērtējumu – 95% respondentu šos kritērijus novērtēja kā "labi" un "ļoti labi".

Saīdzināši zemāks vērtējums saņemts tādos kritērijos kā iesniedzamo dokumentu sarežģītība un pieteikumu izskatīšanas ātrums, tomēr arī šeit kopējais rezultāts saglabājas pozitīvs – 79% klientu sniedza vērtējumu "labi" un "ļoti labi". Šie rādītāji sniedz būtisku atgriezenisko saiti turpmākai procesu vienkāršošanai un efektivitātes uzlabošanai. Īpaši nozīmīgs rādītājs ir klientu uzticības līmenis. Uz jautājumu "Vai Jūs ieteiktu ALTUM savai ģimenei, draugiem, paziņām?" 96% klientu atbildēja "noteikti jā" vai "drīzāk jā", kas apliecina ALTUM kā uzticama un kvalitatīva finanšu partnera reputāciju.

Sūdzības

Klientu sūdzības vai neapmierinātība par ALTUM kompetencē esošiem jautājumiem vai darbinieku rīcību rada iespēju pilnveidot sniegtos pakalpojumus, uzlabot sadarbību ar klientiem, kā arī attīstīt uzņēmuma iekšējos procesus.

2025.gadā nav fiksēta neviena sūdzība, kas saistīta ar klientu privātuma un personas datu apstrādes pārkāpumiem. 2025.gadā nav fiksēti arī tādi gadījumi, kas būtu saistīti ar klientu datu pazaudēšanu, noplūdi vai zādzībām.

ESG - Sociālais aspekts (Social) (turpinājums)

Pieklūstamība

Klientu apkalpošana un pakalpojumu pieklūstamība

2025.gadā Altum īstenoja vairākus pasākumus klientu apkalpošanas pieklūstamības un komunikācijas vienkāršošanas jomā. Tika ieviesta vienota zvanu apkalpošanas sistēma kā solis ceļā uz viena tālruņa numura principu, nodrošinot klientiem un interesentiem vienkāršāku Altum sasniegšanu caur vienotu zvanu kanālu. Vienlaikus turpinās darbs pie atsevišķu tehnisko risinājumu ieviešanas, lai arī reģionālo centru kontaktus pakāpeniski apvienotu vienotajā Altum tālruņa numurā.

Paralēli 2025.gadā tika uzsākts process konsultāciju pieprasījumu un interesentu e-pastu centralizētai apkalpošanai vienā struktūrvienībā. Šī pieeja ļauj efektīvāk vadīt ienākošo pieprasījumu plūsmu un nodrošināt klientiem vienotu, koordinētu atbildi, izvairoties no informācijas sadrumstalotības starp vairākām struktūrvienībām.

2025.gadā Altum ieviesa attālinātās autentifikācijas iespēju zvana laikā, sazinoties ar Altum informatīvo tālruni, kā arī mērķēti Privātpersonu aizdevumu apkalpošanas daļā. Tas ļauj klientiem, izmantojot Smart-ID un e-Paraksts mobile autentifikācijas rīkus, veikt nepieciešamos precizējumus darījumu ietvaros jau zvana laikā, vienkāršojot komunikāciju ar atbildīgo darbinieku un samazinot nepieciešamību pēc papildu saziņas kanāliem.

2026.gadā Altum turpina darbu pie jauna klientu portāla izveides. Ņemot vērā šo attīstības virzienu, 2025.gadā netika veikti papildu funkcionāli vai pieklūstamības uzlabojumi esošajā klientu portālā **mans.altum.lv**, saglabājot tā stabilu darbību un nepārtrauktu pieejamību klientiem.

Digitālā pieklūstamība

ALTUM pieklūstamību uztver kā pastāvīgu digitālās kvalitātes un labas pārvaldības standartu, nevis atsevišķu iniciatīvu, tāpēc tīmekļvietne jau no izstrādes brīža ir veidota atbilstoši lietojamības (UX) un pieklūstamības labajām praksēm, tostarp ievērojot WCAG vadlīnijas – nodrošinot pietiekamus krāsu kontrastus, mērogojamu teksta izmēru, semantiski korektu struktūru, funkcionālu navigāciju un satura pieejamību dažādām palīgtechnoloģijām. Paralēli 2025.gadā esam īstenojuši darbinieku apmācības par vieglās valodas principu, skaidru vizuālo hierarhiju un informācijas arhitektūru, lai uzlabotu satura uztveramību cilvēkiem ar dažādām funkcionālām vajadzībām, kā arī nodrošinājuši viegli atrodamus kontaktus asistentiem nepastarpināta atbalsta sniegšanai.

Katru gadu pēc savas iniciatīvas veicam tīmekļvietnes pieklūstamības auditu, izvērtējot gan tehnisko, gan redakcionālo atbilstību, un papildus 2025.gadā piedalījāmies valsts kapitālsabiedrībām paredzētajā VARAM virsauditā, kura rekomendācijas kalpo kā konkrēti uzdevumi tīmekļvietnes uzturētājiem — piemēram, 3.ceturkšņa audita ieteikumi tika pilnībā ieviesti jau 4.ceturksnī. Mēs uzskatām, ka digitālā pieklūstamība ir digitālās higiēnas un iekļaujošas sabiedrības pamatelements demokrātiskā valstī, kas ciena savus iedzīvotājus un nodrošina vienlīdzīgas iespējas piekļūt informācijai un pakalpojumiem ikvienam.

ESG - Sociālais aspekts (Social) (turpinājums)

Pieklūstamība (turpinājums)

Telpu pieklūstamība

ALTUM reģionālie centri Liepājā, Rēzeknē, Jēkabpilī, Jelgavā un Rīgā darbojas telpās, kurās nodrošināta vides pieejamība un augsta energoefektivitāte. Rēzeknes, Liepājas un Rīgas birojās nodrošināta individuāla komunālo pakalpojumu rādītāju uzskaitē. Reģionālajos centros pieejamas konsultācijas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet gadījumos, kad piekļuve biroja telpām ir apgrūtināta, ALTUM sadarbojas ar pašvaldībām, nodrošinot alternatīvas telpas.

Centra reģiona birojs Rīgā atrodas ZEISS BIROJU kompleksā, kas sertificēts ar BREEAM "Excellent" un atbilst augstākajiem ilgtspējas standartiem. Kompleksa jumtos darbojas Rīgā lielākā saules paneļu elektrostacija, kas nodrošina zaļu enerģiju un zemākas apkures izmaksas. Biroja telpās ir individuāli regulējama zemgrīdas ventilācijas un dzesēšanas sistēma, CO₂ līmenim pielāgojama ventilācija, skaņu slāpējošas stikla starpsienas un ūdens krāni ar samazinātu patēriņu.

ALTUM centrālajā birojā Doma laukumā ir ieviests atvērta tipa birojs Noslēgumam tuvojas darba un publisko telpu pieklūstamības risinājums, iebūvējot liftu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un ar galveno ieejas durvju automātisku atvēršanu/aizvēršanu. Pabeigti jumtu un augšējo stāvu kabinetu āršieni siltināšanas darbi, kas ilgtermiņā paaugstinās energoefektivitāti un uzlabos darba vidi darbiniekiem un klientiem. Norit darbs pie patvertnes infrastruktūras izbūves un labiekārtošanas, ir izbūvēta jauna papildus avārijas izeja konferenču zālē. ALTUM turpina attīstīt savu biroju infrastruktūru, ieviešot jaunus ilgtspējīgus risinājumus.

Sabiedrības atbalsts, ieguldījums vietējās kopienas attīstībā

ALTUM darbinieki arī brīvprātīgajā darbā aktīvi strādā, lai veicinātu sabiedrības kopējo izpratni par valsts atbalsta instrumentiem, gudru un efektīvu to izmantošanu, kā arī, lai veicinātu iedzīvotāju finanšu prafību valsts atbalsta instrumentu izmantošanā. Kopumā darbinieki 2025.gadā tam veltījuši 1,078 stundas.

Šis brīvprātīgais ieguldījums sabiedrības ilgtspējas veicināšanā notiek ar informatīvām un izglītojošām aktivitātēm gan profesionālās, gan vispārējās uzņēmēju un privātpersonu auditorijās un tās aptver visplašāko tematu loku – sākot no uzņēmējdarbības attīstīšanas, kapitāla tirgus attīstīšanas, eksporta veicināšanas, līdz par klimata pārmaiņu mazināšanai, biznesa digitalizācijai un zaļo projektu īstenošanai. ALTUM darbinieki sniegtā ekspertīzi šajos jautājumos ir nozīmīgs ieguldījums sabiedrības ilgtspējā, tai skaitā spēja efektīvi pielāgoties mainīgiem ekonomiskajiem apstākļiem, augt līdzī un vienlaikus veicināt ekonomikas un sabiedrības ilgtspējīgu attīstību kopumā.

ALTUM darbinieku brīvprātīgā darba lielākais fokuss 2025.gadā bijis tieši uz **finanšu prafību un izpratnes par finanšu instrumentiem veicināšanu** – tam gada laikā veltītas **570 stundas**. Darbinieki šajā jomā aktīvi iesaistījušies gan dažādu ar ALTUM tieši nesaistītu projektu vērtēšanā, konkursu žūrijās un citos pasākumos, kur ALTUM darbinieku zināšanas un ekspertīze palīdz veicināt finanšu prafību, izpratni un iedzīvotāju ilgtspējīgu attīstību tieši finanšu un uzņēmējdarbības jomā.

Dalīšanās ar ekspertīzi un zināšanām ir otrs nozīmīgākais ALTUM darbinieku brīvprātīgā darba fokuss. 2025.gadā tam veltītas **260 stundas**, piedaloties un ar ekspertīzi atbalstot sadarbības partneru rīkotus pasākumus, piedaloties semināros, diskusijās un citos pasākumos, kas sniedz ilgtermiņa ieguldījumu izpratnes par valsts atbalsta instrumentiem veicināšanā un sniedzot ieguldījumu to pilnveidošanā.

Nozīmīgs brīvprātīgā darba apjoms ieguldīts arī **izglīības veicināšanā**. 2025.gadā tam veltītas **160 stundas**, piedaloties un ar ekspertīzi atbalstot dažādus augstskolu un pašvaldību organizētus projektus, piedaloties studentu zinātnisko darbu vērtēšanā un eksaminācijas komisijās u.c.

Darbinieki iesaistījušies arī dažādās ALTUM organizētajās labdarības aktivitātēs – ziedojuši asinis, atbalstījuši bērnu slimnīcas projektu "Drosmes kaste", piedalījušies Vīslatvijas Lielajā talkā u.c., tā veicinot pozitīvu sociālo ietekmi ārpus uzņēmuma.

2025.gada zīmīgākos notikumus ar ALTUM pārstāvju dalību šajos pasākumos skatīt mājas lapā [šeit](#).

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2025.gadā ir publiski pieejams latviešu un angļu valodā ALTUM telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.ALTUM.lv, sadaļas "PAR ALTUM"/ „ILGTSPĒJA UN PĀRVALDĪBA” apakšsadaļā "Korporatīvā pārvaldība".

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU